

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

P9_TA(2020)0276

Καθεστώς αστικής ευθύνης για την τεχνητή νοημοσύνη**Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Οκτωβρίου 2020 με συστάσεις προς την Επιτροπή όσον αφορά το καθεστώς αστικής ευθύνης για την τεχνητή νοημοσύνη (2020/2014(INL))**

(2021/C 404/05)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 225 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 114 και 169 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων ⁽¹⁾ (οδηγία για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων),
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά («οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») ⁽²⁾ και την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών ⁽³⁾, καθώς και άλλους κανόνες περί προστασίας των καταναλωτών,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/745 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα ⁽⁴⁾,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1488 του Συμβουλίου, της 28ης Σεπτεμβρίου 2018, σχετικά με τη σύσταση της κοινής επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων ⁽⁵⁾,
- έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών ⁽⁶⁾,
- έχοντας υπόψη τη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ⁽⁷⁾,
- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 2018, για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη για την περίοδο 2021-2027 (COM(2018)0434),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2018, σχετικά με την Τεχνητή νοημοσύνη για την Ευρώπη (COM(2018)0237),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με ένα συντονισμένο σχέδιο για την τεχνητή νοημοσύνη (COM(2018)0795),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Απριλίου 2019, σχετικά με την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στην ανθρωποκεντρική τεχνητή νοημοσύνη (COM(2019)0168),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, της 19ης Φεβρουαρίου 2020, σχετικά με τις επιπτώσεις της τεχνητής νοημοσύνης, του διαδικτύου των πραγμάτων και της ρομποτικής στην ασφάλεια και την ευθύνη (COM(2020)0064),
- έχοντας υπόψη τη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής, της 19ης Φεβρουαρίου 2020, με τίτλο «Τεχνητή νοημοσύνη — Η ευρωπαϊκή προσέγγιση της αριστείας και της εμπιστοσύνης (COM(2020)0065),

⁽¹⁾ ΕΕ L 210 της 7.8.1985, σ. 29.⁽²⁾ ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22.⁽³⁾ ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64.⁽⁴⁾ ΕΕ L 117 της 5.5.2017, σ. 1.⁽⁵⁾ ΕΕ L 252 της 8.10.2018, σ. 1.⁽⁶⁾ ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 1.⁽⁷⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Φεβρουαρίου 2017 με συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με ρυθμίσεις αστικού δικαίου στον τομέα της ρομποτικής ⁽⁸⁾,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 1ης Ιουνίου 2017 σχετικά με την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας ⁽⁹⁾,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Σεπτεμβρίου 2018 σχετικά με τα αυτόνομα οπτικά συστήματα ⁽¹⁰⁾,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12 Φεβρουαρίου 2019 σχετικά με μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή βιομηχανική πολιτική για την τεχνητή νοημοσύνη και τη ρομποτική ⁽¹¹⁾,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Φεβρουαρίου 2020 σχετικά με τις διαδικασίες αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων: πώς θα διασφαλιστεί η προστασία των καταναλωτών και η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων και υπηρεσιών ⁽¹²⁾,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου για την τεχνητή νοημοσύνη, με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές δεοντολογίας για αξιόπιστη τεχνητή νοημοσύνη», που δημοσιεύθηκε στις 8 Απριλίου 2019,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της 8ης Απριλίου 2019 της ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου για την τεχνητή νοημοσύνη, με τίτλο «Ορισμός της τεχνητής νοημοσύνης: Βασικές ικανότητες και επιστημονικοί κλάδοι»,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της 26ης Ιουνίου 2019 της ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου της Επιτροπής για την τεχνητή νοημοσύνη, με τίτλο «Συστάσεις πολιτικής και επενδυτικές συστάσεις για αξιόπιστη τεχνητή νοημοσύνη»,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της 21ης Νοεμβρίου 2019 της ομάδας εμπειρογνομόνων για την ευθύνη και τις νέες τεχνολογίες — σύνθεση για τις νέες τεχνολογίες με τίτλο «Ευθύνη για την τεχνητή νοημοσύνη και άλλες αναδυόμενες ψηφιακές τεχνολογίες»,
  - έχοντας υπόψη τη μελέτη εκτίμησης της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας που εκπόνησε η Μονάδα Ευρωπαϊκής Προστιθέμενης Αξίας της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τίτλο «Civil liability regime for artificial intelligence: European added value assessment» ⁽¹³⁾,
  - έχοντας υπόψη το θεματικό ενημερωτικό σημείωμα της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου STOA του Ιουνίου 2016 σχετικά με τους νομικούς και ηθικούς προβληματισμούς που αφορούν τη ρομποτική ⁽¹⁴⁾,
  - έχοντας υπόψη τη μελέτη της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Πολιτικών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του Οκτωβρίου 2016 για την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων με τίτλο «European Civil Law Rules in Robotics» («Κανόνες του ευρωπαϊκού αστικού δικαίου στη ρομποτική») ⁽¹⁵⁾,
  - έχοντας υπόψη τα άρθρα 47 και 54 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών και της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων (A9-0178/2020),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια της «ευθύνης» διαδραματίζει σημαντικό διπλό ρόλο στην καθημερινή μας ζωή: αφενός, διασφαλίζει ότι ένα πρόσωπο που έχει υποστεί ζημία ή βλάβη δικαιούται να αξιώσει και να λάβει αποζημίωση από το πρόσωπο που αποδείχθηκε ότι ευθύνεται για την εν λόγω ζημία ή βλάβη και, αφετέρου, παρέχει τα οικονομικά κίνητρα στα φυσικά και νομικά πρόσωπα ώστε να αποφεύγουν καταρχάς να προκαλούν ζημία ή βλάβη ή να συνεκτιμούν στη συμπεριφορά τους τον κίνδυνο να υποχρεωθούν να πληρώσουν αποζημίωση·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε μελλοντοστρεφές νομικό πλαίσιο περί αστικής ευθύνης πρέπει να εμπνέει εμπιστοσύνη στην ασφάλεια, την αξιοπιστία και τη συνέπεια των προϊόντων και των υπηρεσιών, μεταξύ άλλων και στην ψηφιακή τεχνολογία, προκειμένου να επιτυγχάνεται ισορροπία μεταξύ αποτελεσματικής και δίκαιης προστασίας των δυνητικών θυμάτων βλάβης ή ζημίας και, ταυτόχρονα, να παρέχονται επαρκή περιθώρια για να μπορούν οι επιχειρήσεις, και ιδίως οι μικρές και μεσαίες

⁽⁸⁾ EE C 252 της 18.7.2018, σ. 239.

⁽⁹⁾ EE C 307 της 30.8.2018, σ. 163.

⁽¹⁰⁾ EE C 433 της 23.12.2019, σ. 86.

⁽¹¹⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2019)0081.

⁽¹²⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2020)0032.

⁽¹³⁾ [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU\(2020\)654178](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU(2020)654178)

⁽¹⁴⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/563501/EPRS_STU\(2016\)563501\(ANN\)_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/563501/EPRS_STU(2016)563501(ANN)_EN.pdf)

⁽¹⁵⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571379/IPOL_STU\(2016\)571379_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/571379/IPOL_STU(2016)571379_EN.pdf)

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

επιχειρήσεις, να αναπτύσσουν νέες τεχνολογίες, προϊόντα ή υπηρεσίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό θα συμβάλει στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης και στη δημιουργία σταθερότητας για επενδύσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε τελική ανάλυση, ο στόχος κάθε πλαισίου ευθύνης θα πρέπει να είναι η παροχή ασφάλειας δικαίου για όλα τα μέρη, είτε πρόκειται για τον παραγωγό, τον χειριστή, τον διγόμενο ή άλλο τρίτο πρόσωπο·

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το νομικό σύστημα ενός κράτους μέλους μπορεί να προσαρμόζει τους κανόνες περί ευθύνης του για ορισμένους παράγοντες ή μπορεί να την καθιστά αυστηρότερη για ορισμένες δραστηριότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντικειμενική ευθύνη σημαίνει ότι ένα μέρος μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνο παρά την απουσία πταίσματος· λαμβάνοντας υπόψη ότι σε πολλές εθνικές νομοθεσίες περί αδικοπραξιών, ο κατηγορούμενος θεωρείται αντικειμενικά υπεύθυνος εάν ένας κίνδυνος τον οποίο έχει δημιουργήσει ο κατηγορούμενος για το κοινό, όπως με τη μορφή αυτοκινήτων ή επικίνδυνων δραστηριοτήτων, ή τον οποίο δεν μπορεί να ελέγξει, όπως τα ζώα, οδηγήσει στην πρόκληση ζημίας ή βλάβης·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πριν από κάθε μελλοντική νομοθεσία της Ένωσης, η οποία έχει ως στόχο τη ρητή απόδοση ευθύνης όσον αφορά τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ), θα πρέπει να προηγείται ανάλυση και διαβούλευση με τα κράτη μέλη σχετικά με τη συμμόρφωση της προτεινόμενης νομοθετικής πράξης με τις οικονομικές, νομικές και κοινωνικές συνθήκες·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ζήτημα του καθεστώτος αστικής ευθύνης για την ΤΝ θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο ευρείας δημόσιας συζήτησης, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διακυβευόμενα συμφέροντα, ιδίως τις δεοντολογικές, νομικές, οικονομικές και κοινωνικές πτυχές, προκειμένου να αποφευχθούν παρανοήσεις και αδικαιολόγητοι φόβοι που μπορεί να προκαλέσει η εν λόγω τεχνολογία στους πολίτες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσεκτική εξέταση των συνεπειών οποιουδήποτε νέου κανονιστικού πλαισίου για όλους τους παράγοντες στο πλαίσιο μιας εκτίμησης επιπτώσεων θα πρέπει να αποτελεί προϋπόθεση για περαιτέρω νομοθετικά μέτρα·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια των συστημάτων ΤΝ περιλαμβάνει μια μεγάλη ομάδα διαφορετικών τεχνολογιών, μεταξύ των οποίων η απλή στατιστική, της εκμάθησης μηχανής και της βαθιάς μάθησης·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση του όρου «αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων» θα μπορούσε να αποτρέψει την πιθανή ασάφεια του όρου ΤΝ· λαμβάνοντας υπόψη ότι «αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων» συνεπάγεται ότι ο χρήστης αναθέτει αρχικά μια απόφαση, εν όλω ή εν μέρει, σε έναν φορέα μέσω της χρήσης λογισμικού ή υπηρεσίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εν λόγω φορέας χρησιμοποιεί με τη σειρά του μοντέλα λήψης αποφάσεων που εκτελούνται αυτόματα προκειμένου να εκτελεστεί μια ενέργεια για λογαριασμό ενός χρήστη ή για την υποβοήθηση των αποφάσεων του χρήστη κατά την εκτέλεση μιας ενέργειας·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα συστήματα ΤΝ παρουσιάζουν σημαντικές νομικές προκλήσεις για το υφιστάμενο πλαίσιο ευθύνης και θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε καταστάσεις κατά τις οποίες η αδιαφάνεια τους θα μπορούσε να καταστήσει εξαιρετικά δαπανηρό ή ακόμη και αδύνατο να προσδιοριστεί ποιος ήταν σε θέση να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο που συνδέεται με το σύστημα ΤΝ ή ποιος κώδικας, εισροή ή δεδομένα προκάλεσαν τελικά την επιβλαβή πράξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο παράγοντας αυτός θα μπορούσε να δυσχεράνει τον προσδιορισμό της σχέσης μεταξύ της βλάβης ή της ζημίας και της συμπεριφοράς που την προκάλεσε, με αποτέλεσμα τα θύματα να μην λαμβάνουν επαρκή αποζημίωση·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νομικές προκλήσεις απορρέουν από τη συνδεσιμότητα μεταξύ ενός συστήματος ΤΝ και άλλων συστημάτων ΤΝ και συστημάτων μη ΤΝ, από την εξάρτησή τους από εξωτερικά δεδομένα, από την ευπάθεια σε παραβιάσεις της κυβερνοασφάλειας, καθώς και από τον σχεδιασμό ολοένα και περισσότερο αυτόνομων συστημάτων ΤΝ με χρήση, μεταξύ άλλων, τεχνικών μηχανικής μάθησης και βαθιάς μάθησης·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα χρηστά πρότυπα δεοντολογίας για τα συστήματα ΤΝ, σε συνδυασμό με αξιόπιστες και δίκαιες διαδικασίες αποζημίωσης, μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση αυτών των νομικών προκλήσεων και να εξαλείψουν τον κίνδυνο να είναι οι χρήστες λιγότερο πρόθυμοι να αποδεχθούν αναδυόμενες τεχνολογίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι δίκαιες διαδικασίες αποζημίωσης σημαίνουν ότι κάθε πρόσωπο το οποίο υφίσταται ζημία από συστήματα ΤΝ ή του οποίου η περιουσία υφίσταται ζημία από συστήματα ΤΝ θα πρέπει να έχει το ίδιο επίπεδο προστασίας σε σύγκριση με περιπτώσεις στις οποίες δεν υπάρχει συμμετοχή συστήματος ΤΝ· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο χρήστης πρέπει να είναι βέβαιος ότι οι πιθανές ζημιές που προκαλούνται από συστήματα που χρησιμοποιούν ΤΝ καλύπτονται από επαρκή ασφάλιση και ότι υπάρχει καθορισμένη νομική οδός για την επανόρθωση·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ασφάλεια δικαίου αποτελεί επίσης απαραίτητη προϋπόθεση για τη δυναμική ανάπτυξη και καινοτομία της τεχνολογίας που βασίζεται στην ΤΝ, ιδίως για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, τις πολύ μικρές, τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις, και για την πρακτική εφαρμογή της στην καθημερινή ζωή· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κρίσιμος ρόλος των νεοφυών επιχειρήσεων, των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, ιδίως στην ευρωπαϊκή οικονομία, δικαιολογεί μια αυστηρά αναλογική προσέγγιση που θα τους επιτρέψει να αναπτυχθούν και να καινοτομήσουν·

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ποικιλομορφία των συστημάτων ΤΝ και το ευρύ φάσμα κινδύνων που ενέχει η τεχνολογία περιπλέκει τις προσπάθειες για την εξεύρεση ενιαίας λύσης, κατάλληλης για ολόκληρο το φάσμα των κινδύνων· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να υιοθετηθεί μια προσέγγιση στην οποία θα χρησιμοποιούνται πειράματα, πιλοτικά έργα και ρυθμιστικά περιβάλλοντα για την εξεύρεση αναλογικών και τεκμηριωμένων λύσεων που θα αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες καταστάσεις και τομείς, όπου χρειάζεται·

Εισαγωγή

1. θεωρεί ότι η πρόκληση που σχετίζεται με την εισαγωγή συστημάτων ΤΝ στην κοινωνία, τον χώρο εργασίας και την οικονομία αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα της τρέχουσας πολιτικής ατζέντας· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τεχνολογίες που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη θα μπορούσαν και θα πρέπει να επιδώσουν να βελτιώσουν τη ζωή μας σε όλους σχεδόν τους τομείς, από την προσωπική σφαίρα, για παράδειγμα στον τομέα των μεταφορών, την εξατομικευμένη εκπαίδευση, την παροχή βοήθειας σε ευάλωτα άτομα, τα προγράμματα καλής φυσικής κατάστασης και την πίστη, έως το εργασιακό περιβάλλον, για παράδειγμα την απαλλαγή από επαναληπτικές και επαναλαμβανόμενες εργασίες, και σε παγκόσμιες προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή, η υγειονομική περίθαλψη, η διατροφή και η εφοδιαστική·

2. πιστεύει ακράδαντα ότι, για την αποτελεσματική εκμετάλλευση των πλεονεκτημάτων και την πρόληψη ενδεχόμενων καταχρήσεων των συστημάτων ΤΝ, και για να αποφευχθεί ο ρυθμιστικός κατακερματισμός στην Ένωση, είναι ζωτικής σημασίας να θεοπιστεί βασισμένη σε αρχές και μελλοντοστρεφής νομοθεσία σε ολόκληρη την ΕΕ για όλα τα συστήματα ΤΝ· είναι της άποψης ότι, ενώ είναι προτιμότερες οι ειδικές τομεακές ρυθμίσεις για το ευρύ φάσμα πιθανών εφαρμογών, ένα οριζόντιο και εναρμονισμένο νομικό πλαίσιο που θα βασίζεται σε κοινές αρχές φαίνεται να είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί νομική σαφήνεια, να καθιερωθούν ίσα πρότυπα σε ολόκληρη την Ένωση και να προστατευτούν αποτελεσματικά οι ευρωπαϊκές αξίες μας και τα δικαιώματα των πολιτών·

3. δηλώνει ότι η ψηφιακή ενιαία αγορά πρέπει να είναι πλήρως εναρμονισμένη, δεδομένου ότι η ψηφιακή σφαίρα χαρακτηρίζεται από ταχεία διασυνοριακή δυναμική και από διεθνείς ροές δεδομένων· θεωρεί ότι η Ένωση θα επιτύχει τους στόχους της διατήρησης της ψηφιακής κυριαρχίας της Ένωσης και της προώθησης της ψηφιακής καινοτομίας στην Ευρώπη μόνον εάν έχει συνεκτικούς και κοινούς κανόνες σε πνεύμα κουλτούρας καινοτομίας·

4. σημειώνει ότι ο παγκόσμιος ανταγωνισμός της ΤΝ βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη και ότι η Ένωση θα πρέπει να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο σε αυτόν, αξιοποιώντας το επιστημονικό και τεχνολογικό της δυναμικό· τονίζει με έμφαση ότι η ανάπτυξη της τεχνολογίας δεν πρέπει να υπονομεύει την προστασία των χρηστών από ζημιές που μπορεί να προκληθούν από συσκευές και συστήματα που χρησιμοποιούν ΤΝ· ενθαρρύνει την προώθηση των προτύπων της Ένωσης για την αστική ευθύνη σε διεθνές επίπεδο·

5. πιστεύει ακράδαντα ότι οι νέοι κοινοί κανόνες για τα συστήματα ΤΝ θα πρέπει να λάβουν μόνο τη μορφή κανονισμού· θεωρεί ότι το ζήτημα της ευθύνης σε περίπτωση βλάβης ή ζημίας που προκαλείται από σύστημα ΤΝ είναι ένα από τα βασικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο αυτό·

Ευθύνη και τεχνητή νοημοσύνη

6. πιστεύει ότι δεν υπάρχει ανάγκη για πλήρη αναθεώρηση των εύρυθμα λειτουργούντων καθεστώτων ευθύνης, αλλά ότι η πολυπλοκότητα, η συνδεσιμότητα, η αδιαφάνεια, η πρωτότητα, η δυνατότητα τροποποίησης μέσω επικαιροποιήσεων, η ικανότητα αυτοδιδασκαλίας και η δυναμική αυτονομία των συστημάτων ΤΝ, καθώς και η πληθώρα των εμπλεκόμενων φορέων, αποτελούν ωστόσο σημαντική πρόκληση για την αποτελεσματικότητα των διατάξεων του ενωσιακού και του εθνικού πλαισίου ευθύνης· θεωρεί ότι απαιτούνται ειδικές και συντονισμένες προσαρμογές στα καθεστάτα ευθύνης για να αποφευχθεί μια κατάσταση κατά την οποία άτομα που υφίστανται ζημία ή τα περιουσιακά στοιχεία των οποίων έχουν υποστεί ζημιές καταλήγουν να μην λάβουν αποζημίωση·

7. σημειώνει ότι όλες οι υλικές ή εικονικές δραστηριότητες, συσκευές ή διαδικασίες που καθοδηγούνται από συστήματα ΤΝ μπορούν από τεχνική άποψη να αποτελέσουν την άμεση ή την έμμεση αιτία βλάβης ή ζημίας, ωστόσο κάτι τέτοιο είναι σχεδόν πάντοτε πάντα το αποτέλεσμα κάποιου που αξιοποιεί, αναπτύσσει ή επεμβαίνει στα συστήματα· σημειώνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι δεν είναι απαραίτητο να δοθεί νομική προσωπικότητα στα συστήματα ΤΝ· είναι της γνώμης ότι η αδιαφάνεια, η συνδεσιμότητα και η αυτονομία των συστημάτων ΤΝ θα μπορούσε να καταστήσει πρακτικά πολύ δύσκολη ή και αδύνατη να αναχθούν συγκεκριμένες επιβλαβείς ενέργειες των συστημάτων ΤΝ σε συγκεκριμένη ανθρώπινη παρέμβαση ή σε αποφάσεις κατά τον σχεδιασμό· υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με ευρέως αποδεκτές έννοιες της αστικής ευθύνης, είναι εντούτοις δυνατό να παρακαμφθεί το εμπόδιο αυτό με το να καταστούν υπεύθυνα τα διάφορα πρόσωπα σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα, που δημιουργούν, συντηρούν ή ελέγχουν τον κίνδυνο που συνδέεται με το σύστημα ΤΝ·

8. θεωρεί ότι η οδηγία για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων (ΕΕΠ) έχει αποδειχθεί, για περισσότερα από 30 χρόνια, αποτελεσματικό μέσο αποζημίωσης για ζημία που προκλήθηκε από ελαττωματικό προϊόν, αλλά θα πρέπει, ωστόσο, να αναθεωρηθεί ώστε να προσαρμοστεί στον ψηφιακό κόσμο και να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που θέτουν οι αναδυόμενες ψηφιακές τεχνολογίες, εξασφαλίζοντας έτσι υψηλό επίπεδο αποτελεσματικής προστασίας των καταναλωτών, καθώς και ασφάλειας δικαίου για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, αποφεύγοντας παράλληλα το υψηλό κόστος και τους κινδύνους για τις ΜΜΕ και τις νεοφυείς

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

επιχειρήσεις· παροτρύνει την Επιτροπή να εκτιμήσει κατά πόσον η οδηγία ΕΕΠ πρέπει να μετασχηματιστεί σε κανονισμό, αποσαφηνίσει τον ορισμό των «προϊόντων», καθορίζοντας κατά πόσον το ψηφιακό περιεχόμενο και οι ψηφιακές υπηρεσίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της, και να εξετάσει το ενδεχόμενο προσαρμογής εννοιών όπως «ζημία», «ελάττωμα» και «παραγωγός»· είναι της γνώμης ότι, για λόγους ασφάλειας δικαίου σε ολόκληρη την Ένωση, μετά την αναθεώρηση της οδηγίας ΕΕΠ, η έννοια του «παραγωγού» θα πρέπει να περιλαμβάνει κατασκευαστές, προγραμματιστές, προγραμματιστές, παρόχους υπηρεσιών, καθώς και χειριστές υποστηρικτικών συστημάτων· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο αντιστροφής των κανόνων που διέπουν το βάρος της απόδειξης για βλάβη που προκαλείται από αναδυόμενες ψηφιακές τεχνολογίες σε σαφώς καθορισμένες περιπτώσεις και ύστερα από ορθή εκτίμηση· τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η επικαιροποιημένη ενωσιακή πράξη θα εξακολουθεί να περιορίζεται σε σαφώς προσδιορισμένα προβλήματα για τα οποία υπάρχουν ήδη εφικτές λύσεις και ταυτόχρονα θα αφήνει περιθώρια να καλύπτονται περαιτέρω τεχνολογικές εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένων εξελίξεων που βασίζονται σε ελεύθερο λογισμικό ανοικτής πηγής· σημειώνει ότι η οδηγία ΕΕΠ θα πρέπει να συνεχίσει να χρησιμοποιείται σε σχέση με τις αξιώσεις αστικής ευθύνης έναντι του παραγωγού ενός ελαττωματικού συστήματος TN, όταν το σύστημα TN πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί προϊόν δυνάμει της εν λόγω οδηγίας· επισημαίνει ότι θα πρέπει οποιαδήποτε επικαιροποίηση του πλαισίου περί ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων να συμβαδίζει με την επικαιροποίηση της οδηγίας 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων⁽¹⁶⁾, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα συστήματα TN ενσωματώνουν τις αρχές της ασφάλειας και της προστασίας ήδη από το στάδιο του σχεδιασμού·

9. θεωρεί ότι το υφιστάμενο αδικοπρακτικό δίκαιο βάσει υπαιτιότητας των κρατών μελών προσφέρει, στις περισσότερες περιπτώσεις, επαρκές επίπεδο προστασίας για τα άτομα που πλήττονται από βλάβη που προκαλείται από ένα τρίτο πρόσωπο που παρεμβαίνει, όπως οι χάκερ, ή για τα άτομα των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί ζημία από ένα τέτοιο τρίτο πρόσωπο, καθώς η παρέμβαση κανονικά συνιστά πράξη εξ υπαιτιότητας· επισημαίνει ότι μόνο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στις οποίες το τρίτο πρόσωπο είναι αδύνατο να ανιχνευτεί ή είναι άπορο, φαίνεται αναγκαία η προσθήκη κανόνων περί ευθύνης για τη συμπλήρωση του ισχύοντος εθνικού αδικοπρακτικού δικαίου·

10. θεωρεί, ως εκ τούτου, σκόπιμο η παρούσα έκθεση να επικεντρωθεί στις αξιώσεις αστικής ευθύνης έναντι του χειριστή ενός συστήματος TN· επιβεβαιώνει ότι η ευθύνη του χειριστή δικαιολογείται από το γεγονός ότι αυτός ελέγχει έναν κίνδυνο που συνδέεται με το σύστημα TN, συγκρίσιμο με τον ιδιοκτήτη ενός αυτοκινήτου ή κατοικιδίου ζώου· θεωρεί ότι, λόγω της πολυπλοκότητας και της συνδεσιμότητας του συστήματος TN, ο χειριστής θα είναι σε πολλές περιπτώσεις το πρώτο ορατό σημείο επαφής για το θιγόμενο πρόσωπο·

Ευθύνη του χειριστή

11. είναι της γνώμης ότι οι κανόνες περί ευθύνης που αφορούν τον χειριστή θα πρέπει να καλύπτουν όλες τις λειτουργίες των συστημάτων TN, ανεξάρτητα από τον τόπο όπου λαμβάνει χώρα η λειτουργία και από το αν πρόκειται για φυσική ή εικονική· παρατηρεί ότι οι λειτουργίες σε δημόσιους χώρους που εκθέτουν πολλά πρόσωπα σε κίνδυνο αποτελούν, ωστόσο, περιπτώσεις που απαιτούν περαιτέρω εξέταση· θεωρεί ότι τα πιθανά θύματα βλάβης ή ζημίας συχνά δεν έχουν επίγνωση της τελούμενης λειτουργίας και κατά κανόνα βάση δεν έχουν συμβατικές αξιώσεις έναντι του χειριστή· παρατηρεί ότι, όταν επέλθει η ζημία ή η βλάβη, τα εν λόγω πρόσωπα θα μπορούσαν μόνο να προβάλλουν αξίωση αποζημίωσης και ενδέχεται να δυσκολευτούν να αποδείξουν την υπαιτιότητα του χειριστή του συστήματος TN και, κατά συνέπεια, οι αντίστοιχες αξιώσεις αποζημίωσης θα μπορούσαν να αποτύχουν·

12. θεωρεί σκόπιμο η έννοια του «χειριστή» να γίνει κατανοητό ότι καλύπτει τόσο τον χειριστή προσκηνίου όσο και τον χειριστή παρασκηνίου, εφόσον ο τελευταίος δεν καλύπτεται από την οδηγία ΕΕΠ· σημειώνει ότι ο χειριστής προσκηνίου (frontend operator) θα πρέπει να οριστεί ως το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί σε κάποιο βαθμό έλεγχο επί ενός κινδύνου που συνδέεται με τη διαχείριση και τη λειτουργία του συστήματος TN και αποκομίζει όφελος από τη λειτουργία του· δηλώνει ότι ο χειριστής παρασκηνίου (backend operator) θα πρέπει να οριστεί ως το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, σε συνεχή βάση, καθορίζει τα χαρακτηριστικά της τεχνολογίας, παρέχει δεδομένα και βασικές υπηρεσίες υποστήριξης από το παρασκηνίο και, ως εκ τούτου, ασκεί επίσης έναν βαθμό έλεγχου επί του κινδύνου που συνδέεται με τη διαχείριση και τη λειτουργία του συστήματος TN· θεωρεί ότι ως άσκηση ελέγχου νοείται κάθε ενέργεια του χειριστή που επηρεάζει τη λειτουργία του συστήματος TN και, ως εκ τούτου, τον βαθμό στον οποίο εκθέτει τρίτους στους πιθανούς κινδύνους του· θεωρεί ότι οι εν λόγω ενέργειες θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη λειτουργία ενός συστήματος TN από την αρχή έως την ολοκλήρωσή του, καθορίζοντας τις εισροές, τις εκροές ή τα αποτελέσματα, ή θα μπορούσαν να αλλάξουν συγκεκριμένες λειτουργίες ή διαδικασίες εντός του συστήματος TN·

13. σημειώνει ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν καταστάσεις στις οποίες υπάρχουν περισσότεροι του ενός χειριστές, για παράδειγμα ένας χειριστής παρασκηνίου και ένας προσκηνίου· θεωρεί ότι, στην περίπτωση αυτή, όλοι οι χειριστές θα πρέπει να ευθύνονται από κοινού και εις ολόκληρον, ενώ παράλληλα θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να προσφεύγουν κατ' αναλογία ο ένας κατά του άλλου· είναι της άποψης ότι οι αναλογίες ευθύνης θα πρέπει να καθορίζονται από τους αντίστοιχους βαθμούς ελέγχου που είχαν οι χειριστές επί του κινδύνου που συνδέεται με τη διαχείριση και τη λειτουργία του συστήματος TN· θεωρεί ότι θα πρέπει να βελτιωθεί η ιχνηλασιμότητα των προϊόντων, προκειμένου να εντοπίζονται καλύτερα όσοι εμπλέκονται στα διάφορα στάδια·

⁽¹⁶⁾ ΕΕ L 11 της 15.1.2002, σ. 4.

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

Διαφορετικοί κανόνες περί ευθύνης για διαφορετικούς κινδύνους

14. αναγνωρίζει ότι ο τύπος του συστήματος TN επί του οποίου ασκεί τον έλεγχο ο χειριστής αποτελεί καθοριστικό παράγοντα· σημειώνει ότι ένα σύστημα TN που συνεπάγεται εγγενή υψηλό κίνδυνο και ενεργεί αυτόματα θέτει δυνητικά σε κίνδυνο το ευρύ κοινό σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό· θεωρεί ότι, με βάση τις νομικές προκλήσεις που θέτουν τα συστήματα TN για τα υφιστάμενα καθεστώτα αστικής ευθύνης, φαίνεται λογικό να θεσπιστεί ένα κοινό καθεστώς αντικειμενικής ευθύνης για τα εν λόγω αυτόνομα συστήματα TN υψηλού κινδύνου· υπογραμμίζει ότι μια βασισόμενη στον κίνδυνο τέτοια προσέγγιση, που θα μπορούσε να περιλαμβάνει διάφορα επίπεδα κινδύνου, θα πρέπει να βασίζεται σε σαφή κριτήρια και σε έναν κατάλληλο ορισμό του υψηλού κινδύνου και να παρέχει ασφάλεια δικαίου·

15. πιστεύει ότι ένα σύστημα TN παρουσιάζει υψηλό κίνδυνο όταν η αυτόνομη λειτουργία του συνεπάγεται σημαντικό δυναμικό πρόκλησης βλάβης σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, κατά τρόπο τυχαίο ο οποίος υπερβαίνει όσα μπορεί ευλόγως να αναμένει κάποιος· θεωρεί ότι, κατά τον καθορισμό του κατά πόσον ένα σύστημα TN είναι υψηλού κινδύνου, πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη ο τομέας στον οποίο αναμένεται να προκύψουν σημαντικοί κίνδυνοι και η φύση των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται· θεωρεί ότι η σημαντικότητα του δυναμικού αυτού εξαρτάται από την αλληλεπίδραση μεταξύ της σοβαρότητας της πιθανής ζημίας, της πιθανότητας να προκαλέσει βλάβη ή ζημία ο κίνδυνος και του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιείται το σύστημα TN·

16. συνιστά να απαριθμηθούν εξαντλητικά σε παράρτημα του προτεινόμενου κανονισμού όλα τα συστήματα TN υψηλού κινδύνου· αναγνωρίζει ότι, δεδομένης της ταχείας τεχνολογικής εξέλιξης και της απαιτούμενης τεχνικής εμπειρογνομosύνης, η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάζει το εν λόγω παράρτημα χωρίς περιττή καθυστέρηση, αλλά τουλάχιστον κάθε έξι μήνες, και, εφόσον απαιτείται, να το τροποποιεί με κατ' εξουσιοδότηση πράξη· πιστεύει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζεται στενά με μια νεοσύστατη μόνιμη επιτροπή, παρόμοια με την υφιστάμενη Μόνιμη επιτροπή για τις πρόδρομες ουσίες ή την Τεχνική επιτροπή για τα μηχανοκίνητα οχήματα, στην οποία θα συμμετέχουν εθνικοί εμπειρογνώμονες των κρατών μελών και συμφεροντούχοι· θεωρεί ότι η ισορροπημένη σύνθεση της «Ομάδας εμπειρογνώμωνων υψηλού επιπέδου για την τεχνητή νοημοσύνη» θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως παράδειγμα για τη συγκρότηση ομάδας συμφεροντούχων, με την προσθήκη ειδικών σε θέματα δεοντολογίας και ανθρωπολόγων, κοινωνιολόγων και ειδικών στην ψυχική υγεία· είναι επίσης της γνώμης ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να ορίσει συμβούλους εμπειρογνώμονες για να συμβουλευθούν τη νεοσύσταθείσα μόνιμη επιτροπή·

17. επισημαίνει ότι η ανάπτυξη τεχνολογιών που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη είναι εξαιρετικά δυναμική και συνεχώς επιταχυνόμενη· τονίζει ότι, για να εξασφαλιστεί επαρκής προστασία των χρηστών, απαιτείται μια ταχεία προσέγγιση για την ανάλυση νέων συσκευών και συστημάτων που χρησιμοποιούν συστήματα TN που εμφανίζονται στην ευρωπαϊκή αγορά, όσον αφορά πιθανούς κινδύνους· συνιστά να απλοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότερο όλες οι σχετικές διαδικασίες· προτείνει επίσης η αξιολόγηση από την Επιτροπή του κατά πόσον ένα σύστημα TN ενέχει υψηλό κίνδυνο να ξεκινά ταυτόχρονα με την αξιολόγηση της ασφάλειας του προϊόντος, προκειμένου να αποφευχθεί μια κατάσταση στην οποία ένα σύστημα TN υψηλού κινδύνου έχει ήδη εγκριθεί για την αγορά αλλά δεν έχει ακόμη ταξινομηθεί ως υψηλού κινδύνου και, ως εκ τούτου, λειτουργεί χωρίς υποχρεωτική ασφαλιστική κάλυψη·

18. σημειώνει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο η ερευνητική αρχή θα μπορούσε να έχει πρόσβαση και να χρησιμοποιήσει τα δεδομένα που συλλέγονται, καταγράφονται ή αποθηκεύονται σε συστήματα TN υψηλού κινδύνου με σκοπό τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων σε περίπτωση βλάβης ή ζημίας που προκαλείται από το εν λόγω σύστημα TN, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να βελτιωθεί η ιχνηλασιμότητα και η ελεγχσιμότητα των εν λόγω δεδομένων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα θεμελιώδη δικαιώματα και τα δικαιώματα ιδιωτικότητας·

19. αναφέρει ότι, σύμφωνα με τα συστήματα αντικειμενικής ευθύνης των κρατών μελών, ο προτεινόμενος κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει παραβιάσεις σημαντικών νόμιμα προστατευόμενων δικαιωμάτων στη ζωή, την υγεία, τη σωματική ακεραιότητα και την περιουσία, και θα πρέπει να καθορίζει τα ποσά και την έκταση της αποζημίωσης καθώς και την περίοδο παραγραφής· είναι της γνώμης ότι ο προτεινόμενος κανονισμός θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τη σημαντική ηθική βλάβη που οδηγεί σε επαληθεύσιμη οικονομική ζημία πάνω από ένα κατώτατο όριο εναρμονισμένο στο δικαίωμα περί ευθύνης της Ένωσης, το οποίο θα εξισορροπεί την πρόσβαση των θυγόμενων προσώπων στη δικαιοσύνη και τα συμφέροντα άλλων εμπλεκόμενων προσώπων· παροτρύνει την Επιτροπή να επαναξιολογήσει και να εναρμονίσει τα κατώτατα όρια αποζημίωσης στο δικαίωμα της Ένωσης· είναι της γνώμης ότι η Επιτροπή θα πρέπει να αναλύσει σε βάθος τις νομικές παραδόσεις σε όλα τα κράτη μέλη και τις υφιστάμενες εθνικές νομοθεσίες τους που χορηγούν αποζημίωση για ηθική βλάβη, προκειμένου να αξιολογήσει εάν είναι αναγκαία η συμπεριληψη της ηθικής βλάβης σε νομοθετικές πράξεις που αφορούν ειδικά την TN και εάν έρχεται σε αντίθεση με το ισχύον νομικό πλαίσιο της Ένωσης ή υπονομεύει το εθνικό δικαίωμα των κρατών μελών·

20. ορίζει ότι όλες οι δραστηριότητες, διατάξεις ή διαδικασίες που καθοδηγούνται από συστήματα TN και που προκαλούν βλάβη ή ζημία αλλά δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα του προτεινόμενου κανονισμού, θα πρέπει να εξακολουθούν να υπόκεινται σε καθεστώς υποκειμενικής ευθύνης· πιστεύει ότι το θυγόμενο πρόσωπο θα πρέπει ωστόσο να επωφελείται από τεκμήριο υπαιτιότητας εκ μέρους του χειριστή, ο οποίος θα πρέπει να είναι σε θέση να αμυνθεί αποδεικνύοντας ότι εκπλήρωσε το καθήκον επιμέλειας που υπέχει·

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

21. θεωρεί ότι ένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης που δεν έχει ακόμη αξιολογηθεί από την Επιτροπή και τη νεοσυσταθείσα μόνιμη επιτροπή και, ως εκ τούτου, δεν έχει ακόμη ταξινομηθεί ως υψηλού κινδύνου και δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο που παρατίθεται στο παράρτημα του προτεινόμενου κανονισμού, θα πρέπει, ωστόσο, κατ' εξαίρεση από τα όσα προβλέπονται στην παράγραφο 20, να υπόκειται σε αντικειμενική ευθύνη εάν προκάλεσε επαναλαμβανόμενα συμβάντα που προκάλεσαν σοβαρή βλάβη ή ζημία· σημειώνει ότι, στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να αξιολογήσει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την ανάγκη αναθεώρησης του εν λόγω παραρτήματος για την προσθήκη του εν λόγω συστήματος TN στον κατάλογο· είναι της γνώμης ότι εάν, μετά την εν λόγω αξιολόγηση, η Επιτροπή αποφασίσει να συμπεριλάβει το εν λόγω σύστημα TN στον κατάλογο, η εν λόγω καταχώριση θα πρέπει να έχει αναδρομική ισχύ από τη στιγμή του πρώτου αποδεδειγμένου συμβάντος που προκλήθηκε από το εν λόγω σύστημα TN, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα σοβαρή βλάβη ή ζημία·

22. ζητεί από την Επιτροπή να αξιολογήσει την ανάγκη θέσπισης νομικών διατάξεων σε επίπεδο Ένωσης σχετικά με τις συμβάσεις έτσι ώστε να αποτρέπονται συμβατικές ρητρες ρητρών μη ευθύνης, μεταξύ άλλων στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και μεταξύ επιχειρήσεων και διοίκησης·

Ασφαλίσεις και συστήματα TN

23. θεωρεί ότι η κάλυψη ευθύνης αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες που καθορίζουν την επιτυχία των νέων τεχνολογιών, προϊόντων και υπηρεσιών· επισημαίνει ότι η κατάλληλη κάλυψη ευθύνης είναι επίσης απαραίτητη προκειμένου να βεβαιωθεί το κοινό ότι μπορεί να εμπιστευτεί τη νέα τεχνολογία παρά το ενδεχόμενο να υποστεί βλάβη ή να βρεθεί αντιμέτωπο με νομικές αξιώσεις από θιγόμενα πρόσωπα· σημειώνει ταυτόχρονα ότι το εν λόγω ρυθμιστικό σύστημα εστιάζει στην ανάγκη αξιοποίησης και ενίσχυσης των πλεονεκτημάτων των συστημάτων TN, με παράλληλη θέσπιση ισχυρών διασφαλίσεων·

24. είναι της γνώμης ότι, με βάση τις σημαντικές δυνατότητες πρόκλησης βλάβης ή ζημίας και λαμβάνοντας υπόψη την οδηγία 2009/103/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, σχετικά με την ασφάλιση αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων και τον έλεγχο της υποχρέωσης ασφάλισης της ευθύνης αυτής⁽¹⁷⁾, όλοι οι χειριστές συστημάτων TN υψηλού κινδύνου που απαριθμούνται στο παράρτημα του προτεινόμενου κανονισμού θα πρέπει να διαθέτουν ασφάλιση αστικής ευθύνης· θεωρεί ότι ένα τέτοιο σύστημα υποχρεωτικής ασφάλισης για συστήματα TN υψηλού κινδύνου θα πρέπει να καλύπτει τα ποσά και την έκταση της αποζημίωσης που προβλέπονται από τον προτεινόμενο κανονισμό· έχει επίγνωση του γεγονότος ότι η εν λόγω τεχνολογία εξακολουθεί να είναι πολύ σπάνια, δεδομένου ότι προϋποθέτει υψηλό βαθμό αυτόνομης λήψης αποφάσεων και ότι, ως εκ τούτου, οι τρέχουσες συζητήσεις είναι ως επί το πλείστον προσανατολισμένες στο μέλλον· πιστεύει, ωστόσο, ότι η αβεβαιότητα όσον αφορά τους κινδύνους δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε απαγορευτικά υψηλά ασφαλιστρα που θα είναι, ως εκ τούτου, εμπόδιο στην έρευνα και την καινοτομία·

25. πιστεύει ότι ένας μηχανισμός αποζημίωσης σε επίπεδο Ένωσης, χρηματοδοτούμενος από δημόσιους πόρους, δεν είναι ο σωστός τρόπος για την κάλυψη ενδεχόμενων κενών ασφάλισης· θεωρεί ότι η έλλειψη δεδομένων σχετικά με τους κινδύνους που συνδέονται με τα συστήματα TN σε συνδυασμό με την αβεβαιότητα όσον αφορά τις εξελίξεις στο μέλλον δυσχεραίνουν την εκπόνηση προσαρμοσμένων ή νέων ασφαλιστικών προϊόντων από τον ασφαλιστικό τομέα· θεωρεί ότι αν η ανάπτυξη υποχρεωτικής ασφάλισης αφεθεί εξ ολοκλήρου στην αγορά είναι πιθανό να οδηγηθούμε σε μια ενιαία προσέγγιση με δυσανάλογα υψηλά ασφαλιστρα και λανθασμένα κίνητρα, ενθαρρύνοντας τους χειριστές να επιλέγουν τη φθηνότερη ασφάλιση και όχι την καλύτερη κάλυψη, κάτι που θα μπορούσε να αποτελέσει εμπόδιο για την έρευνα και την καινοτομία· θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργαστεί στενά με τον ασφαλιστικό τομέα για να διαπιστώσει τον τρόπο με τον οποίο τα δεδομένα και τα καινοτόμα μοντέλα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία ασφαλιστηρίων συμβολαίων που θα προσφέρουν επαρκή κάλυψη σε προσιτή τιμή·

Τελικές πτυχές

26. ζητεί από την Επιτροπή να του υποβάλει, με βάση το άρθρο 225 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρόταση κανονισμού για τη λειτουργία συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, ακολουθώντας τις συστάσεις του παραρτήματος του παρόντος·

27. εκτιμά ότι η ζητούμενη πρόταση δεν θα έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις·

⁽¹⁷⁾ ΕΕ L 263 της 7.10.2009, σ. 11.

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

ο

ο ο

28. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα και τις επισυναπτόμενες συστάσεις στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο.

_____

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

Α. ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα έκθεση εξετάζει μια σημαντική πτυχή της ψηφιοποίησης, η οποία με τη σειρά της διαμορφώνεται από τις διασυνοριακές δραστηριότητες, τον παγκόσμιο ανταγωνισμό και βασικές κοινωνιακές παραμέτρους. Οι ακόλουθες αρχές θα πρέπει να χρησιμεύουν ως καθοδήγηση:

1. Για μια πραγματική ψηφιακή ενιαία αγορά απαιτείται πλήρης εναρμόνιση μέσω κανονισμού.
2. Οι νέες νομικές προκλήσεις που θέτει η ανάπτυξη συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ) πρέπει να αντιμετωπιστούν με την επίτευξη μέγιστης ασφάλειας δικαίου σε όλο το μήκος της αλυσίδας ευθύνης, μεταξύ άλλων για τον παραγωγό, τον χειριστή, το θιγόμενο πρόσωπο και κάθε άλλον τρίτο.
3. Δεν θα πρέπει να υπάρχει υπερβολική ρύθμιση και πρέπει να αποτραπεί η γραφειοκρατία, καθώς αυτό θα εμποδίζει την ευρωπαϊκή καινοτομία στην τεχνητή νοημοσύνη, ιδίως σε περιπτώσεις τεχνολογίας, προϊόντων ή υπηρεσιών που αναπτύσσονται από ΜΜΕ ή νεοσύστατες επιχειρήσεις.
4. Οι κανόνες αστικής ευθύνης για την τεχνητή νοημοσύνη θα πρέπει να επιδιώκουν την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ, αφενός, της προστασίας του κοινού και, αφετέρου, των επιχειρηματικών κινήτρων για επενδύσεις στην καινοτομία, ιδίως σε συστήματα τεχνητής νοημοσύνης.
5. Αντί να αντικατασταθούν τα υφιστάμενα συστήματα ευθύνης που λειτουργούν καλά, θα πρέπει να προβούμε σε λίγες αναγκαίες προσαρμογές, εισάγοντας νέες και μελλοντοστρεφείς ιδέες.
6. Η μελλοντική πρόταση κανονισμού και η οδηγία για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων αποτελούν δύο πυλώνες ενός κοινού πλαισίου ευθύνης για συστήματα ΤΝ και απαιτούν στενό συντονισμό και εναρμόνιση μεταξύ όλων των πολιτικών παραγόντων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.
7. Οι πολίτες πρέπει να έχουν δικαίωμα στο ίδιο επίπεδο προστασίας και δικαιωμάτων, ανεξάρτητα από το αν η βλάβη προκαλείται από σύστημα ΤΝ ή όχι, ή από το εάν λαμβάνει χώρα υλικά ή εικονικά, έτσι ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη τους στη νέα τεχνολογία.
8. Τόσο η υλική ζημία όσο και η ηθική βλάβη θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στη μελλοντική πρόταση κανονισμού. Με βάση, μεταξύ άλλων εγγράφων, την ανακοίνωσή της, της 19ης Φεβρουαρίου 2020, σχετικά με τις επιπτώσεις της τεχνητής νοημοσύνης και της ρομποτικής στην ασφάλεια και την ευθύνη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να αναλύσει σε βάθος τις νομικές παραδόσεις σε όλα τα κράτη μέλη, καθώς και τις υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις που χορηγούν αποζημίωση για ηθική βλάβη, προκειμένου να αξιολογήσει κατά πόσον η συμπεριληψη της ηθικής βλάβης στη μελλοντική πρόταση κανονισμού είναι νομικά ορθή και αναγκαία από τη σκοπιά του θιγόμενου προσώπου. Με βάση τις επί του παρόντος διαθέσιμες πληροφορίες, το Κοινοβούλιο πιστεύει ότι η σημαντική ηθική βλάβη θα πρέπει να συμπεριληφθεί εάν το θιγόμενο πρόσωπο υπέστη αισθητή, δηλαδή επαληθεύσιμη, οικονομική ζημία.

Β. ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΖΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
σχετικά με την ευθύνη για τη λειτουργία των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η έννοια της «ευθύνης» διαδραματίζει σημαντικό διπλό ρόλο στην καθημερινή μας ζωή: αφενός, διασφαλίζει ότι ένα πρόσωπο που έχει υποστεί ζημία ή βλάβη δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση από το πρόσωπο που ευθύνεται για την εν λόγω ζημία ή βλάβη και, αφετέρου, παρέχει τα οικονομικά κίνητρα στα πρόσωπα ώστε να αποφεύγουν καταρχάς να προκαλούν ζημία ή βλάβη. Κάθε πλαίσιο ευθύνης θα πρέπει να επιδιώκει να εμπνέει εμπιστοσύνη στην ασφάλεια, την αξιοπιστία και τη συνοχή των προϊόντων και των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των αναδυόμενων ψηφιακών τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη (TN), το διαδίκτυο των πραγμάτων (IoT) ή η ρομποτική, προκειμένου να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ του να προστατεύονται αποτελεσματικά τα δυνητικά θύματα βλάβης ή ζημίας και, ταυτόχρονα, να παρέχεται επαρκές περιθώριο για να καθίσταται δυνατή η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, προϊόντων ή υπηρεσιών.
- (2) Ειδικά στην αρχή του κύκλου ζωής νέων προϊόντων και υπηρεσιών, μετά την προκαταρκτική δοκιμή τους, υπάρχει ένας ορισμένος βαθμός κινδύνου για τον χρήστη, καθώς και για τρίτα πρόσωπα, ότι κάτι δεν θα λειτουργήσει σωστά. Αυτή η διαδικασία δοκιμής και λάθους αποτελεί ταυτόχρονα βασικό καταλύτη για την τεχνική πρόοδο, χωρίς τον οποίο δεν θα υπήρχαν οι περισσότερες από τις τεχνολογίες μας. Μέχρι στιγμής, οι κίνδυνοι που συνοδεύουν τα νέα προϊόντα και τις νέες υπηρεσίες έχουν μετριαστεί δεόντως με τη θέσπιση αυστηρής νομοθεσίας για την ασφάλεια των προϊόντων και κανόνων σχετικά με την ευθύνη.
- (3) Ωστόσο, η εμφάνιση της TN αποτελεί σημαντική πρόκληση για τα υφιστάμενα πλαίσια περί ευθύνης. Η χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης (TN) στην καθημερινή ζωή μας θα οδηγήσει σε καταστάσεις κατά τις οποίες η αδιαφάνεια τους (στοιχείο «μαύρου κουτιού») και η πληθώρα των παραγόντων που παρεμβαίνουν στον κύκλο ζωής τους θα μπορούσαν να καταστήσουν εξαιρετικά δαπανηρό ή ακόμη και αδύνατο να προσδιοριστεί ποιος είχε τον έλεγχο του κινδύνου χρήσης του συστήματος TN ή ποιος κώδικας ή ποια εισροή προκάλεσαν την επιβλαβή ενέργεια. Η δυσκολία αυτή επιδεινώνεται από τη συνδεσιμότητα μεταξύ ενός συστήματος TN και άλλων συστημάτων TN και συστημάτων μη TN, από την εξάρτησή του από εξωτερικά δεδομένα, από την ευπάθειά του σε παραβιάσεις της κυβερνοασφάλειας, καθώς και από την αυξανόμενη αυτονομία των συστημάτων TN που ενεργοποιούνται από ικανότητες μηχανικής μάθησης και βαθιάς μάθησης. Εκτός από αυτά τα πολύπλοκα χαρακτηριστικά και τα δυνητικά τρωτά σημεία, τα συστήματα TN θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την πρόκληση σοβαρής ζημίας, όπως η υπονόμηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των ευρωπαϊκών αξιών και ελευθεριών μέσω της παρακολούθησης ατόμων παρά τη θέλησή τους, με τη θέσπιση συστημάτων «κοινωνικής αξιολόγησης», με τη λήψη μεροληπτικών αποφάσεων σε θέματα ασφάλισης υγείας, παροχής πίστης, δικαστικών ενταλμάτων, προσλήψεων ή απασχόλησης ή με την κατασκευή φονικών αυτόνομων οπλικών συστημάτων.
- (4) Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι τα πλεονεκτήματα της ανάπτυξης συστημάτων TN υπερτερούν κατά πολύ των μειονεκτημάτων. Θα συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, στη βελτίωση των ιατρικών εξετάσεων και των συνθηκών εργασίας, στην καλύτερη ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων στην κοινωνία και στην παροχή εξατομικευμένης εκπαίδευσης σε όλους τους τύπους σπουδαστών. Προκειμένου να αξιοποιηθούν οι διάφορες τεχνολογικές ευκαιρίες και να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών στη χρήση των συστημάτων TN, ενώ παράλληλα να αποτραπούν επιβλαβή σενάρια, ο καλύτερος τρόπος για να προχωρήσουμε είναι να θεσπίσουμε υγιή πρότυπα δεοντολογίας σε συνδυασμό με ουσιαστική και δίκαιες διαδικασίες αποζημίωσης.
- (5) Απαιτείται επίσης κατάλληλο καθεστώς ευθύνης για την αντιμετώπιση της παραβίασης των κανόνων ασφαλείας. Ωστόσο, το καθεστώς ευθύνης που θεσπίζεται στον παρόντα κανονισμό πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα διακυβεύομενα συμφέροντα. Μια προσεκτική εξέταση των συνεπειών οποιουδήποτε νέου κανονιστικού πλαισίου για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και τις νεοσύστατες επιχειρήσεις θα πρέπει να αποτελεί προαπαιτούμενο για περαιτέρω νομοθετικά μέτρα. Ο κείριος ρόλος που διαδραματίζουν οι επιχειρήσεις αυτές στην ευρωπαϊκή οικονομία δικαιολογεί μια αυστηρά αναλογική προσέγγιση που θα τους επιτρέψει να αναπτυχθούν και να καινοτομήσουν. Από την άλλη πλευρά, τα θύματα ζημίας ή βλάβης που προκαλείται από συστήματα TN πρέπει να έχουν δικαίωμα επανόρθωσης και πλήρους αποζημίωσης για τη ζημία ή τη βλάβη που υπέστησαν.
- (6) Οποιοσδήποτε απαιτούμενες αλλαγές στο υφιστάμενο νομικό πλαίσιο θα πρέπει να ξεκινούν με τη διευκρίνιση ότι τα συστήματα TN δεν έχουν ούτε νομική προσωπικότητα ούτε ανθρώπινη συνείδηση, και ότι το μοναδικό καθήκον τους είναι να εξυπηρετούν την ανθρωπότητα. Πολλά συστήματα TN επίσης δεν διαφέρουν πολύ από άλλες τεχνολογίες, οι οποίες μερικές φορές βασίζονται σε ακόμη πιο πολύπλοκο λογισμικό. Σε τελική ανάλυση, η μεγάλη πλειονότητα των συστημάτων

⁽¹⁾ EE ...

⁽²⁾ EE ...

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

TN χρησιμοποιούνται για τον χειρισμό στοιχειωδών εργασιών χωρίς κανένα κίνδυνο ή με ελάχιστο κίνδυνο για την κοινωνία. Με τη χρήση του όρου «αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων» θα μπορούσε να αποτραπεί η πιθανή ασάφεια του όρου TN. Αυτός ο όρος περιγράφει μια κατάσταση κατά την οποία ο χρήστης αναθέτει αρχικά μια απόφαση, εν όλω ή εν μέρει, σε έναν φορέα, μέσω της χρήσης λογισμικού ή υπηρεσίας. Ο εν λόγω φορέας, με τη σειρά του, χρησιμοποιεί με τη σειρά του μοντέλα λήψης αποφάσεων που εκτελούνται αυτόματα προκειμένου να εκτελεστεί μια ενέργεια για λογαριασμό ενός χρήστη ή για την υποβοήθηση της απόφασης του χρήστη κατά την εκτέλεση μιας ενέργειας.

- (7) Ωστόσο, υπάρχουν επίσης συστήματα TN που αναπτύσσονται και τίθενται σε εφαρμογή με κριτικό πνεύμα και βασίζονται σε τεχνολογίες όπως νευρωνικά δίκτυα και διαδικασίες βαθιάς μάθησης. Η αδιαφάνεια και η αυτονομία τους θα μπορούσε να καταστήσει πολύ δύσκολο να αναχθούν συγκεκριμένες ενέργειές τους σε συγκεκριμένες ανθρώπινες αποφάσεις κατά τον σχεδιασμό ή τη λειτουργία τους. Ένας χειριστής ενός τέτοιου συστήματος TN μπορεί για παράδειγμα να υποστηρίξει ότι η φυσική ή εικονική δραστηριότητα, η συσκευή ή η διαδικασία που προκάλεσε τη βλάβη ή τη ζημία ήταν εκτός του ελέγχου του διότι προκλήθηκε από αυτόνομη λειτουργία του συστήματος TN του. Επιπλέον, η απλή λειτουργία ενός αυτόνομου συστήματος TN δεν θα πρέπει να αποτελεί επαρκή λόγο για την αποδοχή της αξίωσης περί ευθύνης. Ως εκ τούτου, ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις ευθύνης κατά τις οποίες η απόδοση ευθύνης θα μπορούσε να γίνεται με τρόπο άδικο ή ανεπαρκή ή όπου ένα πρόσωπο το οποίο υφίσταται ζημία ή βλάβη προκληθείσα από σύστημα TN δεν μπορεί να αποδείξει την υπαιτιότητα του παραγωγού, ενός παρεμβαίνοντος τρίτου ή του χειριστή και καταλήγει χωρίς αποζημίωση.
- (8) Ωστόσο, θα πρέπει πάντα να είναι σαφές ότι όποιος δημιουργεί, διατηρεί, ελέγχει ή παρεμβαίνει στο σύστημα TN, θα πρέπει να λογοδοτεί για τη ζημία που προκαλεί η δραστηριότητα, η συσκευή ή η διαδικασία. Αυτό απορρέει από γενικές και ευρέως αποδεκτές έννοιες της δικαιοσύνης περί ευθύνης, σύμφωνα με τις οποίες το πρόσωπο που δημιουργεί ή διατηρεί κίνδυνο για το κοινό είναι υπόλογο σε περίπτωση που ο εν λόγω κίνδυνος προκαλέσει ζημία ή βλάβη και ως εκ τούτου οφείλει εκ των προτέρων να ελαχιστοποιεί και εκ των υστέρων να αποζημιώνει τον εν λόγω κίνδυνο. Κατά συνέπεια, η διάδοση των συστημάτων TN δεν δημιουργεί την ανάγκη για πλήρη αναθεώρηση των κανόνων περί ευθύνης σε ολόκληρη την Ένωση. Οι ειδικές προσαρμογές της ισχύουσας νομοθεσίας και η εισαγωγή νέων, καλά μελετημένων και στοχευμένων διατάξεων, θα ήταν επαρκείς για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την TN, με σκοπό την πρόληψη του κανονιστικού κατακερματισμού και τη διασφάλιση της εναρμόνισης της νομοθεσίας περί αστικής ευθύνης σε ολόκληρη την Ένωση σε σχέση με την TN.
- (9) Η οδηγία 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁽³⁾ (οδηγία για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων) έχει αποδειχθεί επί περισσότερα από 30 χρόνια ότι αποτελεί αποτελεσματικό μέσο για την αποκατάσταση των ζημιών που προκαλούνται από ελαττωματικό προϊόν. Ως εκ τούτου, ότι θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται σε σχέση με τις απαιτήσεις αστικής ευθύνης κάποιου που υφίσταται ζημία ή βλάβη έναντι του παραγωγού ενός ελαττωματικού συστήματος TN. Σύμφωνα με τις αρχές της Ένωσης για τη βελτίωση της νομοθεσίας, κάθε αναγκαία νομοθετική προσαρμογή θα πρέπει να εξετάζεται κατά την αναγκαία επανεξέταση της εν λόγω οδηγίας. Το υφιστάμενο δικαίωο περί υποκειμενικής ευθύνης των κρατών μελών προσφέρει επίσης, στις περισσότερες περιπτώσεις, επαρκές επίπεδο προστασίας για τα άτομα που πλήττονται από βλάβη ή ζημία που προκαλείται από ένα τρίτο πρόσωπο που παρεμβαίνει, καθώς η παρέμβαση αυτή κανονικά συνιστά πράξη εξ υπαιτιότητας, κατά την οποία το τρίτο πρόσωπο χρησιμοποιεί το σύστημα TN για να προκαλέσει ζημία. Κατά συνέπεια, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επικεντρωθεί στις αξιώσεις έναντι του χειριστή ενός συστήματος TN.
- (10) Η ευθύνη του φορέα εκμετάλλευσης βάσει του παρόντος κανονισμού βασίζεται στο γεγονός ότι ασκεί έναν βαθμό ελέγχου σε κίνδυνο που συνδέεται με τη λειτουργία και λειτουργία συστήματος TN, ο οποίος είναι συγκρίσιμος με εκείνον του ιδιοκτήτη αυτοκινήτου. Όσο πιο εξελιγμένο και αυτόνομο είναι ένα σύστημα, τόσο μεγαλύτερος καθίσταται ο αντίκτυπος του ορισμού και του επηρεασμού των αλγορίθμων, για παράδειγμα με συνεχείς επικαιροποιήσεις. Δεδομένου ότι συχνά υπάρχουν περισσότερα του ενός πρόσωπα τα οποία θα μπορούσαν, με ουσιαστικό τρόπο, να θεωρηθούν ότι «χειρίζονται» το σύστημα TN, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό ο «χειριστής» θα πρέπει να νοείται ότι καλύπτει τόσο τον χειριστή προσκηνίου όσο και τον χειριστή παρασκηνίου. Μολονότι, σε γενικές γραμμές, ο χειριστής προσκηνίου εμφανίζεται ως το πρόσωπο που αποφασίζει «κατά κύριο λόγο» σχετικά με τη χρήση του συστήματος TN, ο χειριστής παρασκηνίου θα μπορούσε στην πραγματικότητα να έχει μεγαλύτερο βαθμό ελέγχου επί των επιχειρησιακών κινδύνων. Εάν ο χειριστής παρασκηνίου μπορεί επίσης να χαρακτηριστεί ως «παραγωγός» όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της οδηγίας για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων, η εν λόγω οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε αυτόν. Εάν υπάρχει ένας μόνο χειριστής και αυτός ο χειριστής είναι επίσης ο παραγωγός του συστήματος TN, ο παρών κανονισμός υπερσχηματίζει της οδηγίας περί ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων.

(³) Οδηγία 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων (ΕΕ L 210 της 7.8.1985, σ. 29).

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

- (11) Εάν ο χρήστης, δηλαδή το πρόσωπο που χρησιμοποιεί το σύστημα TN, συμμετέχει στο ζημιόγONO γεγονός, θα πρέπει να είναι υπεύθυνος βάσει του παρόντος κανονισμού μόνο εάν ο χρήστης μπορεί επίσης να χαρακτηριστεί επίσης ως χειριστής. Σε αντίθετη περίπτωση, η έκταση της βαριάς αμέλειας ή της εκ προθέσεως συμβολής του χρήστη στον κίνδυνο μπορεί να θεμελιώσει υποκειμενική ευθύνη του χρήστη έναντι του ενάγοντος. Τα ισχύοντα καταναλωτικά δικαιώματα του χρήστη θα πρέπει να παραμένουν ανεπηρέαστα.
- (12) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει στο θιγόμενο πρόσωπο να προβάλλει αξιώσεις αποζημίωσης καθ' όλη την έκταση της αλυσίδας ευθύνης και καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής ενός συστήματος TN. Πρέπει επίσης να καλύπτει κατ' αρχήν όλα τα συστήματα TN, ανεξάρτητα από το πού λειτουργούν και από το κατά πόσον οι δραστηριότητες λαμβάνουν χώρα υλικά ή εικονικά. Ωστόσο, οι περισσότερες αξιώσεις αποζημίωσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αφορούν υποθέσεις ευθύνης τρίτων, όταν ένα σύστημα TN λειτουργεί σε δημόσιο χώρο και εκθέτει πολλά πρόσωπα σε κίνδυνο. Στην περίπτωση αυτή, τα θιγόμενα πρόσωπα συχνά δεν θα έχουν επίγνωση του συστήματος TN που βρίσκεται σε λειτουργία και δεν θα έχουν καμία συμβατική ή νομική σχέση προς τον χειριστή. Κατά συνέπεια, η λειτουργία του συστήματος TN θέτει τα πρόσωπα αυτά σε μια κατάσταση στην οποία, σε περίπτωση βλάβης ή ζημίας, έχουν μόνο αξιώσεις υποκειμενικής ευθύνης έναντι του χειριστή του συστήματος TN, ενώ αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες για να αποδείξουν υπαιτιότητα του χειριστή.
- (13) Ο τύπος του συστήματος TN επί του οποίου ασκεί τον έλεγχο ο χειριστής αποτελεί καθοριστικό παράγοντα. Ένα σύστημα TN που παρουσιάζει υψηλό κίνδυνο αποτελεί δυνητική απειλή για τον χρήστη ή για το κοινό σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό και κατά τρόπο τυχαίο ο οποίος υπερβαίνει όσα μπορεί ευλόγως να αναμένει κάποιος. Αυτό σημαίνει ότι κατά την έναρξη της αυτόνομης λειτουργίας του συστήματος TN η πλειονότητα των δυνητικά θιγόμενων προσώπων είναι άγνωστα και μη προσδιορίσιμα (για παράδειγμα πρόσωπα σε μια δημόσια πλατεία ή σε μια γειτονική οικία), σε σύγκριση με τη λειτουργία ενός συστήματος TN που αφορά συγκεκριμένα πρόσωπα, τα οποία έχουν συγκατατεθεί στη χρήση του εκ των προτέρων (για παράδειγμα χειρουργείο σε νοσοκομείο ή επίδειξη πώλησης σε μικρό κατάστημα). Ο προσδιορισμός του πόσο σημαντικό είναι το δυναμικό ενός συστήματος TN υψηλού κινδύνου να προκαλέσει βλάβη ή ζημία εξαρτάται από την αλληλεπίδραση μεταξύ του σκοπού χρήσης για τον οποίο διατίθεται το σύστημα TN στην αγορά, του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιείται το σύστημα TN, της σοβαρότητας της δυνητικής βλάβης ή ζημίας, του βαθμού αυτονομίας της λήψης αποφάσεων που μπορεί να οδηγήσει σε βλάβη και της πιθανότητας επέλευσης του κινδύνου. Ο βαθμός σοβαρότητας θα πρέπει να προσδιορίζεται με βάση σχετικούς παράγοντες όπως το μέγεθος της δυνητικής βλάβης που προκύπτει από τη λειτουργία στα επηρεαζόμενα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των επιπτώσεων σε θεμελιώδη δικαιώματα, τον αριθμό των επηρεαζόμενων προσώπων, τη συνολική αξία για την πιθανή ζημία, καθώς και τη ζημία για την κοινωνία στο σύνολό της. Η πιθανότητα επέλευσης της ζημίας ή βλάβης θα πρέπει να καθορίζεται με βάση σχετικούς παράγοντες, όπως ο ρόλος των αλγοριθμικών υπολογισμών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, της πολυπλοκότητας της απόφασης και της αντι-στρεψιμότητας των αποτελεσμάτων. Σε τελική ανάλυση, ο τρόπος χρήσης θα πρέπει να εξαρτάται από σχετικούς παράγοντες, όπως το γενικό πλαίσιο και ο τομέας στον οποίο λειτουργεί το σύστημα TN, από το εάν μπορεί να έχει νομικές ή πραγματικές επιπτώσεις σε σημαντικά νομίμως προστατευόμενα δικαιώματα του θιγόμενου προσώπου, και από το εάν οι επιπτώσεις μπορούν εύλογα να αποφευχθούν.
- (14) Όλα τα συστήματα TN με υψηλό κίνδυνο θα πρέπει να απαριθμούνται εξαντλητικά σε παράρτημα του παρόντος κανονισμού. Λαμβάνοντας υπόψη τις ταχείες εξελίξεις στην τεχνολογία και την αγορά παγκοσμίως, καθώς και την τεχνική εμπειρογνωμοσύνη που απαιτείται για την επαρκή εξέταση των συστημάτων TN, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τροποποίηση του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τους τύπους συστημάτων TN που ενέχουν υψηλό κίνδυνο και τους κρίσιμους τομείς όπου χρησιμοποιούνται. Με βάση τους ορισμούς και τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάζει το παράρτημα χωρίς περιττή καθυστέρηση αλλά τουλάχιστον ανά εξάμηνο και, εάν είναι απαραίτητο, να το τροποποιεί μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων. Η αξιολόγηση από την Επιτροπή του κατά πόσον ένα σύστημα TN ενέχει υψηλό κίνδυνο πρέπει να ξεκινά ταυτόχρονα με την αξιολόγηση της ασφάλειας του προϊόντος, προκειμένου να αποφευχθεί μια κατάσταση στην οποία ένα σύστημα TN υψηλού κινδύνου έχει ήδη εγκριθεί για την αγορά αλλά δεν έχει ακόμη ταξινομηθεί ως υψηλού κινδύνου και, ως εκ τούτου, λειτουργεί χωρίς υποχρεωτική ασφαλιστική κάλυψη. Για να δοθεί στις επιχειρήσεις και στους ερευνητικούς οργανισμούς επαρκής ασφάλεια προγραμματισμού και επενδύσεων, οι αλλαγές στους κρίσιμους τομείς θα πρέπει να πραγματοποιούνται μόνο κάθε 12 μήνες. Οι χειριστές πρέπει να καλούνται να ενημερώνουν στην Επιτροπή εάν εργάζονται σε μια νέα τεχνολογία, προϊόντα ή υπηρεσίες που εμπίπτουν σε έναν από τους υφιστάμενους κρίσιμους τομείς που ορίζονται στο παράρτημα και που αργότερα θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν σύστημα TN υψηλού κινδύνου.
- (15) Έχει ιδιαίτερη σημασία η Επιτροπή να διεξαγάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες με τους σχετικούς συμφεροντούχους, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες θα πρέπει να διεξαχθούν σύμφωνα με τις αρχές που ορίζει η διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁽⁴⁾. Μια μόνιμη επιτροπή με την ονομασία «Τεχνική Επιτροπή — Συστήματα TN υψηλού κινδύνου» (TCRAI) θα πρέπει να υποστηρίζει την Επιτροπή στην τακτική επανεξέτασή της βάσει του παρόντος κανονισμού. Η εν λόγω

(4) EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

μόνιμη επιτροπή θα πρέπει να περιλαμβάνει εκπροσώπους των κρατών μελών, καθώς και ισορροπημένη επιλογή συμφεροντούχων, μεταξύ των οποίων οργανώσεις καταναλωτών, ενώσεις που εκπροσωπούν θιγόμενα πρόσωπα, εκπροσώπους επιχειρήσεων από διάφορους τομείς και μεγέθη, καθώς και ερευνητές και επιστήμονες. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονες τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνώμων της Επιτροπής καθώς και της TCRAI, όταν αυτές ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

- (16) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει τη βλάβη ή τη ζημία στη ζωή, την υγεία, τη σωματική ακεραιότητα, την περιουσία και τη σημαντική ηθική βλάβη που οδηγεί σε επαληθεύσιμη οικονομική ζημία πάνω από ένα όριο, εναρμονισμένο στο ενωσιακό δίκαιο περί ευθύνης, έτσι ώστε να εξισορροπείται η πρόσβαση των θιγόμενων προσώπων στη δικαιοσύνη με τα συμφέροντα άλλων εμπλεκόμενων προσώπων. Η Επιτροπή πρέπει να επαναξιολογήσει και να εναρμονίσει τα κατώτατα όρια αποζημίωσης στο δίκαιο της Ένωσης. Ως «σημαντική ηθική βλάβη» νοείται η βλάβη λόγω της οποίας το θιγόμενο πρόσωπο υφίσταται σημαντική ζημία, αντικειμενική και αποδείξιμη προσβολή των προσωπικών του συμφερόντων και οικονομική ζημία υπολογιζόμενη με βάση, για παράδειγμα, το μέσο ετήσιο ύψος των παρελθόντων εισοδημάτων του και άλλες σχετικές περιστάσεις. Ο κανονισμός θα πρέπει επίσης να καθορίζει το ποσό και την έκταση της αποζημίωσης, καθώς και την προθεσμία για την προβολή αξιώσεων αποζημίωσης. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καθορίσει ένα σημαντικά χαμηλότερο ανώτατο όριο αποζημίωσης από αυτό που προβλέπεται στην οδηγία για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων, δεδομένου ότι ο παρών κανονισμός αναφέρεται μόνο στη ζημία ή τη βλάβη ενός μόνο προσώπου που προκύπτει από μία και μόνη λειτουργία συστήματος TN, ενώ η προαναφερθείσα οδηγία αναφέρεται σε έναν αριθμό προϊόντων ή ακόμη και σε γραμμή προϊόντων με το ίδιο ελάττωμα.
- (17) Όλες οι υλικές ή εικονικές δραστηριότητες, συσκευές ή διεργασίες που καθοδηγούνται από συστήματα TN που δεν αναφέρονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού ως συστήματα TN υψηλού κινδύνου θα πρέπει να εξακολουθούν να υπόκεινται σε καθεστώς υποκειμενικής ευθύνης, εκτός εάν βρίσκονται σε ισχύ αυστηρότεροι εθνικοί νόμοι και νομοθεσία περί προστασίας των καταναλωτών. Θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται οι εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης κάθε σχετικής νομολογίας, όσον αφορά το ποσό και την έκταση της αποζημίωσης καθώς και την περίοδο παραγραφής. Ένα πρόσωπο το οποίο υφίσταται βλάβη ή ζημία που προκαλείται από σύστημα TN που δεν έχει χαρακτηριστεί σύστημα TN υψηλού κινδύνου θα πρέπει να απολαύει του τεκμηρίου υπαιτιότητας του χειριστή.
- (18) Η επιμέλεια που μπορεί να αναμένεται από έναν χειριστή θα πρέπει να είναι ανάλογη με i) τη φύση του συστήματος TN· ii) το νομικά προστατευόμενο δικαίωμα που ενδέχεται να επηρεαστεί· iii) τη δυνητική ζημία ή βλάβη που θα μπορούσε να προκαλέσει το σύστημα TN· και iv) την πιθανότητα τέτοιας ζημίας. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι ο χειριστής μπορεί να έχει περιορισμένες γνώσεις σχετικά με τους αλγόριθμους και τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στο σύστημα TN. Θα πρέπει να θεωρείται ότι ο χειριστής έχει τηρήσει τη δέουσα επιμέλεια που εύλογα μπορεί να αναμένεται από αυτόν κατά την επιλογή κατάλληλου συστήματος TN, εάν ο χειριστής έχει επιλέξει σύστημα TN που έχει πιστοποιηθεί βάσει καθεστώτος παρόμοιου με του καθεστώτος εθελοντικής πιστοποίησης που σχεδιάζεται από την Επιτροπή⁽²⁾. Θα πρέπει να θεωρείται ότι ο χειριστής έχει τηρήσει τη δέουσα επιμέλεια που εύλογα μπορεί να αναμένεται από αυτόν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του συστήματος TN, εάν ο χειριστής μπορεί να αποδείξει ότι έχει όντως και τακτικά παρακολουθήσει το σύστημα TN κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του και ότι έχει ενημερώσει τον κατασκευαστή σχετικά με πιθανές ανωμαλίες κατά τη λειτουργία του. Θα πρέπει να θεωρείται ότι ο χειριστής έχει τηρήσει τη δέουσα επιμέλεια που εύλογα μπορεί να αναμένεται από αυτόν όσον αφορά τη διατήρηση της λειτουργικής αξιοπιστίας, εάν ο χειριστής έχει εγκαταστήσει όλες τις διαθέσιμες επικαιροποιήσεις που προσφέρονται από τον παραγωγό του συστήματος TN. Δεδομένου ότι το επίπεδο εξειδίκευσης των χειριστών μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με το αν είναι απλοί καταναλωτές ή επαγγελματίες, τα καθήκοντα επιμέλειας θα πρέπει να προσαρμοστούν αναλόγως.
- (19) Για να είναι σε θέση ο φορέας εκμετάλλευσης να αποδείξει ότι δεν έχει υπαιτιότητα ή για να μπορέσει το θιγόμενο πρόσωπο να αποδείξει την ύπαρξη υπαιτιότητας, οι παραγωγοί θα πρέπει να έχουν την υποχρέωση να συνεργάζονται και με τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ άλλων με την παροχή τεκμηριωμένων πληροφοριών. Τόσο οι παραγωγοί οι εγκατεστημένοι εντός της Ένωσης, όσο και οι εγκατεστημένοι εκτός αυτής θα πρέπει επίσης να έχουν την υποχρέωση να ορίζουν έναν αντιπρόσωπο ευθύνης TN εντός της Ένωσης ως σημείο επαφής, προκειμένου να δίνει απαντήσεις σε όλες τις ερωτήσεις

(²) Δείτε τη σελίδα 24 της Λευκής Βίβλου της Επιτροπής, της 19ης Φεβρουαρίου 2020, με τίτλο «Τεχνητή νοημοσύνη» — Η ευρωπαϊκή προσέγγιση της αριστείας και της εμπιστοσύνης (COM(2020)0065).

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

χειριστών, κατά τρόπο παρόμοιο με τους υπεύθυνους προστασίας δεδομένων όπως ορίζονται στο άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾, με τον αντιπρόσωπο του κατασκευαστή όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 41 και στο άρθρο 13 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ ή με τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 και στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾.

- (20) Ο νομοθέτης πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους αστικής ευθύνης που συνδέονται με τα συστήματα ΤΝ καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, από την ανάπτυξη και τη χρήση έως το τέλος της ζωής τους, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης αποβλήτων και ανακύκλωσης. Η συμπερίληψη συστημάτων ΤΝ σε προϊόν ή υπηρεσία συνιστά οικονομικό κίνδυνο για τις επιχειρήσεις και, κατά συνέπεια, θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ικανότητα και τις επιλογές για τις ΜΜΕ, καθώς και για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις σε σχέση με την ασφάλιση και τη χρηματοδότηση έργων τους έρευνας και ανάπτυξης που βασίζονται σε νέες τεχνολογίες. Ως εκ τούτου, σκοπός της ευθύνης είναι όχι μόνο να διασφαλίζονται σημαντικά και νομικώς κατοχυρωμένα δικαιώματα των ατόμων, αλλά επίσης να καθορίζεται κατά πόσον οι επιχειρήσεις, ιδίως οι ΜΜΕ και οι νεοφυείς επιχειρήσεις, είναι σε θέση να αντλούν κεφάλαια, να καινοτομούν, να κάνουν έρευνα και, τελικά, να προσφέρουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς και κατά πόσον οι καταναλωτές δείχνουν εμπιστοσύνη στα εν λόγω προϊόντα και υπηρεσίες και είναι πρόθυμοι να τα χρησιμοποιήσουν παρά τους πιθανούς κινδύνους και τις νομικές αξιώσεις που διατυπώνονται σε σχέση με τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες.
- (21) Η ασφάλιση μπορεί να συμβάλλει στο να εξασφαλιστεί ότι τα θύματα θα λαμβάνουν αποτελεσματική αποζημίωση και στο να αμοιβαιοποιούνται οι κίνδυνοι όλων των ασφαλισμένων. Ένας από τους παράγοντες στους οποίους οι ασφαλιστικές εταιρείες βασίζονται την προσφορά ασφαλιστικών προϊόντων και υπηρεσιών είναι η αξιολόγηση του κινδύνου με βάση την πρόσβαση σε επαρκή ιστορικά δεδομένα για τις αξιώσεις. Η έλλειψη πρόσβασης σε δεδομένα υψηλής ποιότητας ή η ανεπαρκής ποσότητα τέτοιων δεδομένων θα μπορούσε να αποτελέσει λόγο για τον οποίο είναι δύσκολη στην αρχή η δημιουργία ασφαλιστικών προϊόντων για νέες και αναδυόμενες τεχνολογίες. Ωστόσο, η μεγαλύτερη πρόσβαση και η βελτιστοποίηση της χρήσης δεδομένων που παράγονται από νέες τεχνολογίες, σε συνδυασμό με την υποχρέωση παροχής τεκμηριωμένων πληροφοριών, θα ενισχύσει την ικανότητα των ασφαλιστών να μοντελοποιούν τον αναδυόμενο κίνδυνο και να προωθούν την ανάπτυξη πιο καινοτόμου κάλυψης.
- (22) Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν ιστορικά δεδομένα για τις αξιώσεις, θα πρέπει να διερευνείται ο τρόπος και οι προϋποθέσεις ασφάλισης της αστικής ευθύνης, με σκοπό τη σύνδεση της ασφάλισης με το προϊόν και όχι με το υπεύθυνο πρόσωπο. Υπάρχουν ήδη ασφαλιστικά προϊόντα που αναπτύσσονται ανά τομέα και ανά κάλυψη καθώς αναπτύσσεται η τεχνολογία. Πολλοί ασφαλιστές ειδικεύονται σε ορισμένα τμήματα της αγοράς (π.χ. ΜΜΕ) ή στην παροχή κάλυψης για ορισμένους τύπους προϊόντων (π.χ. ηλεκτρικά αγαθά), γεγονός που σημαίνει ότι συνήθως θα υπάρχει ένα ασφαλιστικό προϊόν διαθέσιμο για τον ασφαλισμένο. Ωστόσο, είναι δύσκολο να προβλεφθεί μια ενιαία λύση για όλους και η ασφαλιστική αγορά θα χρειαστεί χρόνο για να προσαρμοστεί. Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργαστεί στενά με την ασφαλιστική αγορά για την ανάπτυξη καινοτόμων ασφαλιστικών προϊόντων που θα μπορούσαν να καλύψουν το κενό ασφάλισης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως όταν ένα γεγονός προκαλεί συλλογική ζημία, στις οποίες η αποζημίωση υπερβαίνει κατά πολύ τα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να συστήσουν ειδικό ταμείο αποζημιώσεων για περιορισμένο χρονικό διάστημα, το οποίο θα καλύπτει τις ειδικές ανάγκες των εν λόγω περιπτώσεων. Θα μπορούσαν επίσης να συσταθούν ειδικά ταμεία αποζημίωσης για την κάλυψη των εξαιρετικών εκείνων περιπτώσεων στις οποίες ένα σύστημα ΤΝ, το οποίο δεν έχει ακόμη ταξινομηθεί ως σύστημα ΤΝ υψηλού κινδύνου και, ως εκ τούτου, δεν είναι ακόμη ασφαλισμένο, προκαλεί βλάβη ή ζημία. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και να εκπληρωθεί η υποχρέωση ενημέρωσης όλων των δυνητικά θιγόμενων προσώπων, η ύπαρξη του ειδικού ταμείου αποζημίωσης, καθώς και οι προϋποθέσεις για να επωφεληθεί από αυτό, θα πρέπει να δημοσιοποιούνται με σαφή και ολοκληρωμένο τρόπο.
- (23) Είναι εξαιρετικά σημαντικό οποιοσδήποτε μελλοντικές αλλαγές στον παρόντα κανονισμό να συμβαδίζουν με την αναγκαία αναθεώρηση της οδηγίας για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων, προκειμένου να αναθεωρείται με ολοκληρωμένο και συνεκτικό τρόπο και να διασφαλίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών σε ολόκληρη την αλυσίδα ευθύνης. Η θέσπιση ενός νέου καθεστώτος ευθύνης για τον χειριστή συστημάτων ΤΝ απαιτεί οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού και η αναθεώρηση της οδηγίας για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων να

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/858 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2007 και (ΕΚ) αριθ. 595/2009 και για την κατάργηση της οδηγίας 2007/46/ΕΚ (ΕΕ L 151 της 14.6.2018, σ. 1).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (ΕΕ L 169 της 25.6.2019, σ. 1).

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

συντονίζονται στενά όσον αφορά την ουσία τους καθώς και την προσέγγισή τους ώστε να αποτελούν από κοινού ένα συνεκτικό πλαίσιο ευθύνης για τα συστήματα TN, που θα εξισορροπεί τα συμφέροντα του παραγωγού, του χειριστή και του θιγόμενου προσώπου, όσον αφορά τον κίνδυνο αστικής ευθύνης και τις σχετικές ρυθμίσεις αποζημίωσης. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαία η προσαρμογή και ο εξορθολογισμός των ορισμών του συστήματος TN, του χειριστή προσκηνίου και παρασκηνίου, του παραγωγού, του ελαττώματος, του προϊόντος και της υπηρεσίας, σε όλα τα νομοθετικά κείμενα και πρέπει να εξετάζονται παράλληλα.

- (24) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η δημιουργία μιας μελλοντοστρεφούς και ενοποιημένης προσέγγισης σε ενωσιακό επίπεδο, η οποία καθορίζει κοινά ευρωπαϊκά πρότυπα για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ευρώπης και για τη διασφάλιση της συνοχής των δικαιωμάτων και της ασφάλειας δικαίου σε ολόκληρη την Ένωση και προκειμένου να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, που θα παρεμπόδιζε τον στόχο της διατήρησης της ψηφιακής κυριαρχίας, της προώθησης της ψηφιακής καινοτομίας στην Ευρώπη και της εξασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών και των καταναλωτών, απαιτούν τα καθεστώτα ευθύνης για τα συστήματα TN να είναι πλήρως εναρμονισμένα. Δεδομένου ότι αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη λόγω της ταχείας τεχνολογικής αλλαγής, της διασυνοριακής ανάπτυξης, καθώς και της χρήσης συστημάτων TN και ενδεχομένως, των αντικρουόμενων νομοθετικών προσεγγίσεων σε ολόκληρη την Ένωση, αλλά μπορεί, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθεί σε επίπεδο Ένωσης. Η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες για τις αξιώσεις αστικής ευθύνης φυσικών και νομικών προσώπων έναντι χειριστών συστημάτων TN.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στην επικράτεια της Ένωσης όταν μια φυσική ή εικονική δραστηριότητα, συσκευή ή διαδικασία που βασίζεται σε σύστημα TN έχει προκαλέσει ζημία ή βλάβη στη ζωή, την υγεία, τη σωματική ακεραιότητα ενός φυσικού προσώπου, στην περιουσία ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή έχει προκαλέσει σημαντική ηθική βλάβη που οδηγεί σε επαληθεύσιμη οικονομική ζημία.
2. Κάθε συμφωνία μεταξύ ενός χειριστή συστήματος TN και ενός φυσικού ή νομικού προσώπου που υφίσταται ζημία ή βλάβη εξαιτίας του συστήματος TN, η οποία παρακάμπτει ή περιορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, που έχει συναφθεί πριν ή μετά την ζημία ή βλάβη που προκλήθηκε, θεωρείται άκυρη όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
3. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τυχόν πρόσθετες αξιώσεις ευθύνης που απορρέουν από συμβατικές σχέσεις, καθώς και από κανονισμούς σχετικά με την ευθύνη για τα προϊόντα, την προστασία των καταναλωτών, την καταπολέμηση των διακρίσεων, την εργασιακή και περιβαλλοντική προστασία μεταξύ του χειριστή και του φυσικού ή νομικού προσώπου που υπέστη ζημία ή βλάβη λόγω του συστήματος TN και οι οποίες μπορούν να ασκηθούν κατά του χειριστή βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- a) «σύστημα TN»: σύστημα το οποίο είτε βασίζεται σε λογισμικό είτε είναι ενσωματωμένο σε συσκευές υλισμικού και εμφανίζει συμπεριφορά που προσομοιώνει νοημοσύνη, μεταξύ άλλων, συλλέγοντας και επεξεργαζόμενο δεδομένα, αναλύοντας και ερμηνεύοντας το περιβάλλον του και αναλαμβάνοντας δράση, με κάποιο βαθμό αυτονομίας, για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων·

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

- β) «αυτόνομο»: ένα σύστημα TN που λειτουργεί ερμηνεύοντας ορισμένες εισροές και χρησιμοποιώντας μια δέσμη προκαθορισμένων οδηγιών, χωρίς να περιορίζεται στις εν λόγω οδηγίες, παρά το γεγονός ότι η συμπεριφορά του περιορίζεται και εστιάζεται στην εκπλήρωση του στόχου που του έχει δοθεί και σε άλλες συναφείς σχεδιαστικές επιλογές που έχει κάνει ο προγραμματιστής του·
- γ) «υψηλός κίνδυνος»: σημαντικό δυναμικό ενός αυτόνομα λειτουργούντος συστήματος TN να προκαλέσει βλάβη ή ζημία σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα κατά τρόπο τυχαίο ο οποίος υπερβαίνει όσα μπορεί ευλόγως να αναμένει κάποιος· η σημαντικότητα του δυναμικού αυτού εξαρτάται από την αλληλεπίδραση μεταξύ της σοβαρότητας της πιθανής βλάβης ή ζημίας, του βαθμού αυτονομίας της λήψης αποφάσεων, της πιθανότητας επέλευσης του κινδύνου και του τρόπου και του πλαισίου με τον οποίο χρησιμοποιείται το σύστημα TN·
- δ) «χειριστής»: τόσο ο χειριστής προσκηνίου όσο και χειριστής παρασκηνίου, εφόσον η ευθύνη του τελευταίου δεν καλύπτεται ήδη από την οδηγία 85/374/ΕΟΚ·
- ε) «χειριστής προσκηνίου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί σε κάποιο βαθμό έλεγχο επί ενός κινδύνου που συνδέεται με τη διαχείριση και τη λειτουργία του συστήματος TN και αποκομίζει όφελος από τη λειτουργία του·
- στ) «χειριστής παρασκηνίου»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, σε συνεχή βάση, καθορίζει τα χαρακτηριστικά της τεχνολογίας, παρέχει δεδομένα και βασικές υπηρεσίες υποστήριξης από το παρασκηνίο και, ως εκ τούτου, ασκεί επίσης έναν βαθμό έλεγχου επί του κινδύνου που συνδέεται με τη διαχείριση και τη λειτουργία του συστήματος TN·
- ζ) «έλεγχος»: κάθε ενέργεια χειριστή που επηρεάζει τη λειτουργία συστήματος TN και, ως εκ τούτου, τον βαθμό στον οποίο ο χειριστής εκθέτει τρίτους στους δυνητικούς κινδύνους που συνδέονται με τη διαχείριση και τη λειτουργία του συστήματος TN· οι εν λόγω ενέργειες μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία σε οποιοδήποτε στάδιο καθορίζοντας τις εισροές, τις εκροές ή τα αποτελέσματα, ή μπορούν να αλλάξουν συγκεκριμένες λειτουργίες ή διαδικασίες εντός του συστήματος TN· ο βαθμός στον οποίο αυτές οι πτυχές του συστήματος TN καθορίζονται την ενέργεια εξαρτάται από τον βαθμό επιρροής που είχε ο χειριστής επί του κινδύνου που συνδέεται με τη διαχείριση και τη λειτουργία του συστήματος TN·
- η) «θιγόμενο πρόσωπο»: κάθε πρόσωπο το οποίο υφίσταται βλάβη ή ζημία που προκαλείται από υλική ή εικονική δραστηριότητα, διάταξη ή διαδικασία που καθοδηγείται από σύστημα TN και το οποίο δεν είναι χειριστής αυτού·
- θ) «ζημία ή βλάβη»: αρνητικός αντίκτυπος στη ζωή, την υγεία, τη σωματική ακεραιότητα ή την περιουσία ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή που προκαλεί σημαντική ηθική βλάβη που οδηγεί σε επαληθεύσιμη οικονομική ζημία·
- ι) «παραγωγός»: ο παραγωγός όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ TN ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Άρθρο 4

Αντικειμενική ευθύνη για συστήματα TN υψηλού κινδύνου

1. Ο χειριστής ενός συστήματος TN υψηλού κινδύνου είναι απολύτως υπεύθυνος για κάθε βλάβη ή ζημία που προκλήθηκε από φυσική ή εικονική δραστηριότητα, διάταξη ή διαδικασία καθοδηγούμενη από το εν λόγω σύστημα TN.
2. Στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού απαριθμούνται τα συστήματα TN υψηλού κινδύνου και όλοι οι κρίσιμοι τομείς όπου αυτά χρησιμοποιούνται. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 13 για την τροποποίηση αυτού του εξαντλητικού καταλόγου, με:
  - α) συμπερίληψη νέων τύπων συστημάτων TN υψηλού κινδύνου και κρίσιμων τομέων όπου αυτά χρησιμοποιούνται·
  - β) διαγραφή τύπων συστημάτων TN που δεν μπορούν πλέον να θεωρούνται υψηλού κινδύνου· και/ή
  - γ) αλλαγή των κρίσιμων τομέων για υφιστάμενα συστήματα TN υψηλού κινδύνου.

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

Τυχόν κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την τροποποίηση του παραρτήματος αρχίζει να ισχύει έξι μήνες μετά την έκδοσή της. Κατά τον καθορισμό νέων συστημάτων TN υψηλού κινδύνου και/ή κρίσιμων τομέων προκειμένου να εισαχθούν μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων στο παράρτημα, η Επιτροπή λαμβάνει πλήρως υπόψη τα κριτήρια που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, ιδίως όσα αναφέρονται στο άρθρο 3 στοιχείο γ).

3. Οι χειριστές συστημάτων TN υψηλού κινδύνου δεν μπορούν να απαλλαγούν από την ευθύνη του ισχυριζόμενοι ότι ενήργησαν με τη δέουσα επιμέλεια ή ότι η βλάβη ή η ζημία προκλήθηκε από αυτόνομη δραστηριότητα, διάταξη ή διαδικασία καθοδηγούμενη από το σύστημα TN τους. Ο χειριστής δεν ευθύνεται εάν η ζημία ή η βλάβη οφείλεται σε ανωτέρα βία.

4. Ο χειριστής ενός συστήματος TN υψηλού κινδύνου διασφαλίζει ότι οι ενέργειες του εν λόγω συστήματος TN καλύπτονται από ασφάλιση αστικής ευθύνης επαρκή σε σχέση με τα ποσά και την έκταση της αποζημίωσης που προβλέπεται στα άρθρα 5 και 6 του παρόντος κανονισμού. Ο χειριστής ενός συστήματος TN υψηλού κινδύνου διασφαλίζει ότι καλύπτεται από ασφάλιση επιχειρηματικής ευθύνης και αστικής ευθύνης προϊόντων επαρκή σε σχέση με τα ποσά και την έκταση της αποζημίωσης που προβλέπεται στα άρθρα 5 και 6 του παρόντος κανονισμού. Εάν καθεστώς υποχρεωτικής ασφάλισης του χειριστή προσκηνίου ή παρασκηνίου που έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ σύμφωνα με άλλο ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο ή με υφιστάμενα εθελοντικά εταιρικά ασφαλιστικά ταμεία θεωρείται ότι καλύπτουν τη λειτουργία του συστήματος TN ή την παρεχόμενη υπηρεσία, η υποχρέωση σύναψης ασφάλισης για το σύστημα TN ή την παρεχόμενη υπηρεσία σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό θεωρείται ότι έχει εκπληρωθεί, εφόσον η σχετική υφιστάμενη υποχρεωτική ασφάλιση ή το εθελοντικό εταιρικό ασφαλιστικό ταμείο καλύπτουν τα ποσά και την έκταση της αποζημίωσης που προβλέπεται στα άρθρα 5 και 6 του παρόντος κανονισμού.

5. Ο παρών κανονισμός υπερισχύει των εθνικών καθεστώτων περί ευθύνης σε περίπτωση αντικρουόμενης κατάταξης της αντικειμενικής ευθύνης των συστημάτων TN.

Άρθρο 5

Ποσό της αποζημίωσης

1. Ο χειριστής ενός συστήματος TN υψηλού κινδύνου που έχει κριθεί υπεύθυνος για ζημία ή βλάβη δυνάμει του παρόντος κανονισμού αποζημιώνει:

α) έως μέγιστο ποσό δύο εκατομμύρια EUR σε περίπτωση θανάτου ή βλάβης της υγείας ή της σωματικής ακεραιότητας του θιγόμενου προσώπου, λόγω λειτουργίας συστήματος TN υψηλού κινδύνου·

β) έως μέγιστο ποσό ενός εκατομμυρίου ευρώ σε περίπτωση σημαντικής ηθικής βλάβης που οδηγεί σε επαληθεύσιμη οικονομική ζημία ή ζημίας της περιουσίας, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης όταν περισσότερα του ενός περιουσιακά στοιχεία ενός θιγόμενου προσώπου υπέστησαν ζημία ως αποτέλεσμα της ίδιας λειτουργίας του ίδιου συστήματος TN υψηλού κινδύνου· όταν το θιγόμενο πρόσωπο έχει επίσης συμβατική αξίωση ευθύνης έναντι του χειριστή, δεν καταβάλλεται αποζημίωση δυνάμει του παρόντος κανονισμού εάν το συνολικό ποσό της ζημίας σε περιουσία ή της σημαντικής ηθικής βλάβης είναι αξίας κάτω των [500 EUR] (*).

2. Σε περίπτωση που η συνολική αποζημίωση που πρέπει να καταβληθεί σε περισσότερα πρόσωπα, τα οποία υφίστανται βλάβη ή ζημία προκλήθεισα από την ίδια λειτουργία του ίδιου συστήματος TN υψηλού κινδύνου TN υπερβαίνει τα μέγιστα συνολικά ποσά που προβλέπονται στην παράγραφο 1, τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν σε κάθε πρόσωπο μειώνονται κατ' αναλογία, ώστε η συνολική αποζημίωση να μην υπερβαίνει τα μέγιστα ποσά που ορίζονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 6

Έκταση της αποζημίωσης

1. Εντός του ποσού που ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α), η αποζημίωση που πρέπει να καταβληθεί από τον χειριστή που είναι υπεύθυνος σε περίπτωση σωματικής βλάβης που ακολουθείται από τον θάνατο του θιγόμενου προσώπου υπολογίζεται βάσει του κόστους της ιατρικής αγωγής στην οποία υπεβλήθη το θιγόμενο πρόσωπο πριν από τον θάνατό του και της χρηματικής ζημίας που υπέστη πριν από τον θάνατό του, λόγω της παύσης ή μείωσης της ικανότητας βιοπορισμού ή της αύξησης των αναγκών του για τη διάρκεια της ζημίας πριν από τον θάνατο. Ο χειριστής που είναι υπεύθυνος επιστρέφει επιπλέον τα έξοδα κηδείας του θανόντος θιγόμενου προσώπου στο πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την κάλυψη αυτών των εξόδων.

Εάν, κατά τη στιγμή του συμβάντος που προκάλεσε τη ζημία που οδήγησε στον θάνατό του, το θιγόμενο πρόσωπο τελούσε σε σχέση με τρίτο πρόσωπο και είχε νομική υποχρέωση να στηρίξει το εν λόγω τρίτο πρόσωπο, ο χειριστής που υπέχει ευθύνη οφείλει να αποζημιώσει το τρίτο πρόσωπο με την καταβολή διατροφής στον βαθμό στον οποίο θα ήταν υποχρεωμένο το θιγόμενο πρόσωπο να καταβάλλει διατροφή, για το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στον μέσο όρο του προσδόκιμου ζωής για ένα πρόσωπο της ηλικίας του και της γενικής περιγραφής του. Ο χειριστής αποζημιώνει επίσης το τρίτο πρόσωπο εάν, κατά τη χρονική στιγμή του συμβάντος που προκάλεσε τον θάνατο, το τρίτο πρόσωπο είχε συλληφθεί αλλά δεν είχε ακόμη γεννηθεί.

(*) Προς αναθεώρηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπως αναφέρεται στην παράγραφο 19 του ψηφίσματος.

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

2. Εντός του ποσού που ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β), η αποζημίωση που πρέπει να καταβάλει ο χειριστής που είναι υπεύθυνος σε περίπτωση βλάβης της υγείας ή της σωματικής ακεραιότητας του θιγόμενου προσώπου περιλαμβάνει την επιστροφή των εξόδων της σχετικής ιατρικής αγωγής, καθώς και την πληρωμή για τυχόν χρηματική ζημία που υπέστη το θιγόμενο πρόσωπο, ως αποτέλεσμα της προσωρινής αναστολής, μείωσης ή οριστικής παύσης της ικανότητάς του για απόκτηση κέρδους ή της επακόλουθης ιατρικά πιστοποιημένης αύξησης των αναγκών του.

Άρθρο 7

Προθεσμία παραγραφής

1. Οι αξιώσεις για αστική ευθύνη, που εγείρονται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, όσον αφορά την προσβολή της ζωής, της υγείας ή της σωματικής ακεραιότητας, υπόκεινται σε ειδική προθεσμία παραγραφής 30 ετών από την ημερομηνία επέλευσης της ζημίας.
2. Οι αξιώσεις για αστική ευθύνη, που εγείρονται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, όσον αφορά τη ζημία στην περιουσία, ή σημαντική ηθική βλάβη που οδηγεί σε επαληθεύσιμη οικονομική ζημία, υπόκεινται σε ειδική προθεσμία παραγραφής:
  - α) 10 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία επήλθε η περιουσιακή ζημία ή η επαληθεύσιμη οικονομική ζημία που προκύπτει από τη σημαντική ηθική βλάβη, αντιστοίχως, ή
  - β) 30 έτη από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα η λειτουργία του συστήματος TN η οποία στη συνέχεια προκάλεσε τις ζημιές στην περιουσία ή την ηθική βλάβη.

Από τις περιόδους που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, εφαρμόζεται η περίοδος που λήγει πρώτη.

3. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας που διέπει την αναστολή ή διακοπή των προθεσμιών παραγραφής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΆΛΛΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ TN

Άρθρο 8

Υποκειμενική ευθύνη για άλλα συστήματα TN

1. Ο χειριστής ενός συστήματος TN που δεν συνιστά σύστημα TN υψηλού κινδύνου, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 στοιχείο γ) και το άρθρο 4 παράγραφος 2 και, κατά συνέπεια, δεν περιλαμβάνεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού, υπόκειται σε καθεστώς υποκειμενικής ευθύνης για τυχόν βλάβη ή ζημία που προκλήθηκε από φυσική ή εικονική δραστηριότητα, διάταξη ή διαδικασία που βασίζεται στο σύστημα TN.
2. Ο χειριστής δεν ευθύνεται εάν μπορεί να αποδείξει ότι η βλάβη ή η ζημία προκλήθηκε χωρίς δική του υπαιτιότητα, προβάλλοντας έναν από τους ακόλουθους λόγους:
  - α) το σύστημα TN ενεργοποιήθηκε εν αγνοία του, ενώ ελήφθησαν όλα τα εύλογα και αναγκαία μέτρα για την αποφυγή της εν λόγω ενεργοποίησης εκτός του ελέγχου του χειριστή, ή
  - β) τηρήθηκε η δέουσα επιμέλεια με την εκτέλεση όλων των ακόλουθων ενεργειών: την επιλογή κατάλληλου συστήματος TN για την κατάλληλη εργασία και τις κατάλληλες δεξιότητες, με τη δέουσα θέση σε λειτουργία του συστήματος TN, την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και τη διατήρηση της λειτουργικής αξιοπιστίας μέσω τακτικής εγκατάστασης όλων των διαθέσιμων επικαιροποιήσεων.

Ο χειριστής δεν μπορεί να απαλλαγεί από την ευθύνη του ισχυριζόμενος ότι η βλάβη ή η ζημία προκλήθηκε από αυτόνομη δραστηριότητα, διάταξη ή διαδικασία καθοδηγούμενη από το σύστημα TN του. Ο χειριστής δεν ευθύνεται εάν η ζημία ή η βλάβη οφείλεται σε ανωτέρα βία.

3. Σε περίπτωση που η βλάβη ή η ζημία προκλήθηκε από τρίτον που παρενέβη στο σύστημα TN τροποποιώντας τη λειτουργία του ή τα αποτελέσματά του, ο χειριστής είναι, ωστόσο, υπεύθυνος για την καταβολή αποζημίωσης σε περίπτωση που το εν λόγω τρίτο πρόσωπο είναι αδύνατο να ανιχνευθεί ή είναι άπορο.

4. Κατόπιν αιτήματος του χειριστή ή του θιγόμενου προσώπου, ο παραγωγός ενός συστήματος TN έχει το καθήκον να συνεργάζεται μαζί τους και να τους παρέχει πληροφορίες στον βαθμό που δικαιολογείται από τη σημασία της απαίτησης, ώστε να δοθεί δυνατότητα για τον εντοπισμό των ευθυνών.

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

Άρθρο 9

Εθνικές διατάξεις για την αποζημίωση και την παραγραφή

Οι αξιώσεις για αστική ευθύνη που εγείρονται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 υπόκεινται, όσον αφορά τις προθεσμίες παραγραφής, καθώς και στα ποσά και την έκταση της αποζημίωσης, στο δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο επήλθε η ζημία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΕΥΘΥΝΩΝ

Άρθρο 10

Συνυπαιτιότητα

1. Εάν η ζημία ή η ζημία προκαλείται τόσο από φυσική ή εικονική δραστηριότητα, διάταξη ή διαδικασία που βασίζεται σε σύστημα TN όσο και από τις ενέργειες του θιγόμενου προσώπου ή οποιοδήποτε προσώπου για το οποίο ευθύνεται το θιγόμενο πρόσωπο, η έκταση της ευθύνης του χειριστή βάσει του παρόντος κανονισμού μειώνεται αναλόγως. Ο χειριστής δεν θεωρείται υπεύθυνος εάν το θιγόμενο πρόσωπο ή το πρόσωπο για το οποίο είναι υπεύθυνο το θιγόμενο πρόσωπο, έχει αποκλειστική ευθύνη για την προκληθείσα ζημία ή βλάβη.

2. Ο χειριστής που έχει θεωρηθεί υπεύθυνος μπορεί να χρησιμοποιήσει τα δεδομένα που παράγονται από το σύστημα TN για να αποδείξει συνυπαιτιότητα του θιγόμενου προσώπου, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και άλλους σχετικούς νόμους προστασίας δεδομένων. Το θιγόμενο πρόσωπο μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει τα δεδομένα αυτά ως αποδεικτικό μέσο ή ως διασαφήνιση στην αξίωση αποζημίωσης.

Άρθρο 11

Ευθύνη από κοινού και εις ολόκληρον

Εάν υπάρχουν περισσότεροι του ενός χειριστές συστήματος TN, είναι υπεύθυνοι από κοινού και εις ολόκληρον. Εάν ένας χειριστής είναι επίσης ο παραγωγός του συστήματος TN, ο παρών κανονισμός υπερισχύει της οδηγίας περί ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων. Εάν ο χειριστής παρασκηνίου μπορεί επίσης να χαρακτηριστεί παραγωγός, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της οδηγίας για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων, η εν λόγω οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε αυτόν. Εάν υπάρχει ένας μόνο χειριστής και αυτός ο χειριστής είναι επίσης ο παραγωγός του συστήματος TN, ο παρών κανονισμός υπερισχύει της οδηγίας περί ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων.

Άρθρο 12

Προσφυγή για αποζημίωση

1. Ο χειριστής δεν δικαιούται να ασκήσει αγωγή αναγωγής, εκτός εάν έχει καταβληθεί εξ ολοκλήρου στο θιγόμενο πρόσωπο οποιαδήποτε αποζημίωση δικαιούται αυτό να λαμβάνει δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

2. Σε περίπτωση που ο χειριστής είναι από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνος με άλλους χειριστές όσον αφορά θιγόμενο πρόσωπο και έχει πλήρως αποζημιώσει το θιγόμενο πρόσωπο, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 ή το άρθρο 8 παράγραφος 1, ο χειριστής αυτός μπορεί να ανακτήσει μέρος της αποζημίωσης από τους άλλους χειριστές, κατ' αναλογία προς την ευθύνη του.

Οι αναλογίες ευθύνης καθορίζονται με βάση τους αντίστοιχους βαθμούς ελέγχου που είχαν οι χειριστές επί του κινδύνου που συνδέεται με τη διαχείριση και τη λειτουργία του συστήματος TN. Εάν η συνεισφορά που αναλογεί σε χειριστή υπεύθυνο από κοινού και εις ολόκληρον δεν μπορεί να ληφθεί από τον ίδιο, η υστέρηση βαρύνει τους υπόλοιπους χειριστές. Στον βαθμό που ένας από κοινού και εις ολόκληρον υπεύθυνος χειριστής αποζημιώνει το θιγόμενο πρόσωπο και ζητεί αναπροσαρμογή προκαταβολών από τους άλλους υπεύθυνους χειριστές, η απαίτηση του θιγόμενου προσώπου έναντι των άλλων χειριστών υποκαθίσταται στην απαίτηση του εν λόγω χειριστή. Η υποκατάσταση των απαιτήσεων δεν αποβαίνει εις βάρος της αρχικής απαίτησης.

3. Σε περίπτωση που ο χειριστής ελαττωματικού συστήματος TN αποζημιώνει πλήρως το θιγόμενο πρόσωπο για ζημία ή βλάβη σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 ή το άρθρο 8 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, μπορεί να ασκήσει αγωγή επανόρθωσης κατά του παραγωγού του ελαττωματικού συστήματος TN σύμφωνα με την οδηγία 85/374/ΕΟΚ και τις εθνικές διατάξεις που αφορούν την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων.

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

4. Σε περίπτωση που ο ασφαλιστής του χειριστή αποζημιώσει το θιγόμενο πρόσωπο για βλάβη ή ζημία σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 ή 8 παράγραφος 1, οποιαδήποτε αξίωση αστικής ευθύνης του θιγόμενου προσώπου κατά άλλου προσώπου για την ίδια ζημία υποκαθίσταται στον ασφαλιστή του χειριστή κατά το ποσό που ο ασφαλιστής του χειριστή έχει αποζημιώσει το θιγόμενο πρόσωπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 13

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 ανατίθεται στην Επιτροπή για χρονικό διάστημα πέντε ετών [ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού].
3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή συμβουλευέται τη μόνιμη Τεχνική Επιτροπή για Συστήματα TN υψηλού κινδύνου (επιτροπή TCRAI) σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση της νομοθεσίας.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 τίθενται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν διατυπωθούν ενστάσεις είτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε από το Συμβούλιο, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση ή εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν πρόκειται να προβάλουν ενστάσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 14

Επανεξέταση

Έως τις 1 Ιανουαρίου 202X [3 έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού], και στη συνέχεια ανά τριετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αναλυτική έκθεση επανεξέτασης του παρόντος κανονισμού υπό το φως της περαιτέρω ανάπτυξης της τεχνητής νοημοσύνης.

Κατά την εκπόνηση της έκθεσης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή ζητεί σχετικές πληροφορίες από τα κράτη μέλη σχετικά με τη νομολογία, δικαστικούς συμβιβασμούς, καθώς και στατιστικά στοιχεία για τα ατυχήματα, όπως ο αριθμός των ατυχημάτων, οι ζημιές που προκλήθηκαν, οι εμπλεκόμενες εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης, η αποζημίωση που καταβλήθηκε από ασφαλιστικές εταιρείες, καθώς και εκτίμηση του αριθμού των αξιώσεων που εγέρθηκαν από θιγόμενα πρόσωπα, είτε μεμονωμένα είτε συλλογικά, και των χρονικών πλαισίων εντός των οποίων οι εν λόγω αξιώσεις εκδικάζονται ενώπιον δικαστηρίου.

Η έκθεση της Επιτροπής συνοδεύεται, εάν κριθεί σκόπιμο, από νομοθετικές προτάσεις που αποβλέπουν στην αντιμετώπιση των οποιωνδήποτε κενών εντοπίστηκαν στην έκθεση.

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

Άρθρο 15

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 202X.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

...

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Τρίτη, 20 Οκτωβρίου 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

[...]
